

**2017 YILI SOSYAL KALKINMA
MALİ DESTEK PROGRAMI
PROGRAM SONRASI
DEĞERLENDİRME RAPORU**

AHİLER KALKINMA AJANSI

2023

Ahiler Kalkınma Ajansı

Cevher Dudayev Mahallesi
Vatan Caddesi No:42/1 Merkez / NEVŞEHİR
Tel: +90 384 214 36 66
Faks: +90 384 214 00 46
E- Posta: info@ahika.gov.tr
İnternet Sitesi: www.ahika.gov.tr

Sayfa Sayısı: 45

2017 Yılı Sosyal Kalkınma Mali Destek Programı Program Sonrası Değerlendirme Raporu

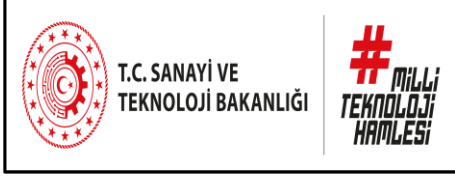
Yayın Sahibi

Ahiler Kalkınma Ajansı

Yayına Hazırlayanlar:

Uğur SAĞLAM – İDB Uzmanı

Tüm hakları saklıdır. Bu eserin tamamı ya da bir bölümü, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca kullanılmadan önce hak sahibinden 52. Maddeye uygun yazılı izin alınmadıkça, hiçbir şekilde ve yöntemle işlenmek, çoğaltılmak, çoğaltılmış nüshaları yayılmak, satılmak, kiralanmak, ödünç verilmek, temsil edilmek, sunulmak, telli/telsiz ya da başka teknik, sayısal ve/veya elektronik yöntemlerle iletilmek suretiyle kullanılamaz. Hazırlanmış olan çalışmanın tüm hakları Ahiler Kalkınma Ajansı'na aittir. Ahiler Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan işbu çalışmadan kaynak gösterilmek suretiyle alıntı yapılabilir.

**2017 Yılı Sosyal Kalkınma
Mali Destek Programı
Program Sonrası
Değerlendirme Raporu**

İÇİNDEKİLER

ŞEKİLLER VE TABLOLAR	iii
KISALTMALAR VE TANIMLAR.....	v
YÖNETİCİ ÖZETİ	viii
1. GİRİŞ	1
2. PROGRAMIN DEĞERLENDİRİLMESİ	2
2.1 Değerlendirmede Kullanılan Yöntem	2
2.1.1 Yapılandırma	2
2.1.2 Yararlanıcılara Yönelik Anket Uygulaması.....	3
2.1.3 İzleme Verilerinin İncelenmesi	3
2.1.4 Literatür Taraması	3
2.1.5 Raporlama	3
3. 2017 YILI SOSYAL KALKINMA MALİ DESTEK PROGRAMI.....	4
3.1 Programın Tanımı ve Kapsamı.....	4
3.1.1 Programın Uygun Başvuru Sahipleri	4
3.1.2 Destek Miktarı ve Oranları.....	5
3.1.3 Proje Süresi	5
3.1.4 Proje Değerlendirme ve Seçim Süreci	5
3.1.4.1 Ön İnceleme Aşaması.....	6
3.1.4.2 Teknik ve Mali Değerlendirme Aşaması	6
3.1.5 Destek Süreci.....	7
3.2 Programın Amaç, Öncelik ve Performans Göstergeleri	7
3.2.1 Programın Öncelikleri	7
3.2.2 Performans Göstergeleri.....	8
3.3 Programın Sonuçları.....	9
3.3.1 Bütçe Gerçekleşmeleri	9
3.3.2 Proje Başvuruları, Sözleşme İmzalanmış ve Tamamlanan Projelere İlişkin Bilgiler	10
3.4 Amaç ve Öncelikler Kapsamında Hedeflere Ulaşılma Düzeyi	13
3.5 Değerlendirme Kriterleri Kapsamında Programın İncelenmesi.....	14

3.5.1 İlgililik.....	14
3.5.1.1 Programın Yararlanıcıların İhtiyaçlarıyla Uyumu	15
3.5.1.2 Programın Ana Faaliyet Alanları ile Uyumu	16
3.5.2 Etkinlik.....	18
3.5.2.1 Projelerin Bütçe Kullanım Durumu	18
3.5.2.2 Projelerin Zamanında Tamamlanma Durumu.....	19
3.5.2.3 Programın Çıktıları.....	20
3.5.3 Etkililik.....	21
3.5.3.1 Programın Sonuçları.....	21
3.5.3.2 Hedeflere Ulaşma Durumu.....	23
3.5.4 Etki	23
3.5.4.1 Proje Faaliyetlerinin Gerçekleşme Durumu	23
3.5.4.2 Programın Yararlanıcılar Üzerindeki Diğer Etkileri.....	24
3.5.5 Sürdürülebilirlik	25
3.5.5.1 Proje Yürütme ve Yönetme Kapasitesi	25
3.5.5.2 Projelerin Sürdürülebilirliği	27
3.6 Proje Uygulama Süreci.....	27
3.6.1 Yararlanıcıların Programdan Haberdar Olma Yolları	27
3.6.2 Yararlanıcıların Programı Finansal Olarak Değerlendirmeleri	28
3.6.3 Yararlanıcıların Program Başvuru Süreçlerine Dair Görüşleri	29
4. SONUÇ VE DEĞERLENDİRMELER	31
5. ÖNERİLER	34
6. VAKA ÇALIŞMASI.....	36
KAYNAKÇA	38
EKLER.....	39
Ek-1: 2017 Yılı Sosyal Kalkınma Mali Destek Programı Anketi.....	39

ŞEKİLLER VE TABLOLAR

Şekiller Listesi

Şekil 1. AHİKA Sosyal Kalkınma MDP Değerlendirme Süreci	2
Şekil 2. 2017 Yılı Sosyal Kalkınma MDP-Başvuran ve Tamamlanan Projelerin İller Bazında Dağılımı, n=171, n=20	11
Şekil 3. Yararlanıcıların İllere ve İlçelere Göre Dağılımı, n=20.....	12
Şekil 4. Ankete Katılan Yararlanıcıların Yatırımları Hakkında Görüşleri, n=20	15
Şekil 5. Ankete Katılan Yararlanıcıların Programa Başvuru Nedenleri, n=20	16
Şekil 6. Ankete Katılan Yararlanıcıların Proje Ana Faaliyetleri Hakkındaki Görüşleri, n=20.....	17
Şekil 7. Projelerin Bütçe Kullanım Durumu, n=20	19
Şekil 8. Projelerin Zamanında Tamamlanma Durumu, n=20	20
Şekil 9. Ankete Katılan Yararlanıcıların Proje Çıktıları, n=20	21
Şekil 10. Ankete Katılan Yararlanıcıların Proje Çıktıları ile Elde Ettikleri Sonuçlar; n=20	22
Şekil 11. Ankete Katılan Yararlanıcıların Hedeflerine Ulaşma Durumu, n=20	23
Şekil 12. Ankete Katılan Yararlanıcıların Proje Faaliyetlerini Gerçekleştirme Durumu, n=20	24
Şekil 13. Ankete Katılan Yararlanıcıların Ajansa Tekrar Destek Başvurusu Yapma ve Destek Alma Durumu, n=20	25
Şekil 14. Ankete Katılan Yararlanıcıların Ajanstan Tekrar Destek Alma Durumu, n=20.....	26
Şekil 15. Ankete Katılan Yararlanıcıların Destek Başvurusu Yaptıkları Kurumlar, n=20	27
Şekil 16. Ankete Katılan Yararlanıcıların Programdan Haberdar Olma Yolları, n=20	28
Şekil 17. Ankete Katılan Yararlanıcıların Programı Finansal Olarak Değerlendirmeleri, n=20 ...	29
Şekil 18. Ankete Katılan Yararlanıcıların Destek Süreçlerinin Uygunluğuna Dair Görüşleri, n=20	30

Tablolar Listesi

Tablo 1. Mali Destek Programının Bütçesi.....	1
Tablo 2. 2017 Yılı Sosyal Kalkınma MDP Performans Göstergeleri.....	8
Tablo 3. 2017 Yılı Sosyal Kalkınma MDP Bütçe Gerçekleşmeleri.....	9
Tablo 4. 2017 Yılı Sosyal Kalkınma MDP Başvuran ve Tamamlanan Proje Sayıları.....	10
Tablo 5. 2017 Yılı Sosyal Kalkınma MDP-Tamamlanan Proje Sayıları ve İlçelere Göre Dağılımı	11
Tablo 6. 2017 Yılı Sosyal Kalkınma MDP Öncelikler Bazında Gerçekleşmeler Tablosu, n=20..	14
Tablo 7. 2017 Yılı Sosyal Kalkınma MDP Tamamlanan Projelerin Ana Faaliyet Alanlarına Göre Dağılımı.....	16
Tablo 8. Ankete Katılan Yararlanıcıların Ajanstan Destek Almadan Önceki 5 Yıl İçerisinde ve Destek Aldıktan Sonraki 5 Yıl İçerisinde Yürüttükleri Proje Sayıları.....	24

KISALTMALAR VE TANIMLAR

Kısaltmalar

AB:	Avrupa Birliği
AHİKA:	Ahiler Kalkınma Ajansı
ARGE:	Araştırma ve Geliştirme
BGUS:	Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi
İDB:	İzleme ve Değerlendirme Birimi
İMKB:	İstanbul Menkul Kıymetler Borsası
İŞKUR:	İş ve İşçi Bulma Kurumu
JICA:	Japan International Cooperation Agency
KAYS:	Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi
KOP:	Konya Ovası Projesi
KÖA:	Küçük Ölçekli Altyapı
MDP:	Mali Destek Programı
SEGE:	Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Endeksi
TANAP:	Trans Anadolu Doğalgaz Boru Hattı
TKDK:	Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu
TR71:	Aksaray, Kırıkkale, Kırşehir, Nevşehir ve Niğde İllerinin Bulunduğu Düzey 2 Bölgesi
n:	Örneklem Büyüklüğu
TÜBİTAK:	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
VR:	Virtual Reality

Tanımlar

Katkısallık: Yararlanıcılar tarafından gerçekleştirilmesi planlanan bir faaliyet veya projenin kamu müdahalesi olmadan gerçekleştirilebilme olasılığını ifade etmektedir. Tam katkısallık müdahale gerçekleşmeden faaliyet veya projenin yapılamayacağını ifade ederken, kısmi katkısallık ise yararlanıcılar tarafından hâlihazırda gerçekleştirilmesi planlanan bir faaliyet veya projenin müdahale ile daha kısa sürede veya daha yüksek standartlarda yapılması durumudur.

Birincil veri: Çalışmayı gerçekleştiren kişiler tarafından doğrudan sahadan toplanan veriler anlamına gelmektedir.

Davranışsal katkısallık: Yararlanıcıların proje konusuyla ilgili davranışlarında kamu desteğinin oluşturduğu farkı ifade etmektedir.

Dolaylı sürdürülebilirlik etkisi: Kamu kaynakları ile gerçekleştirilen destek müdahalesinin ve ortaya çıkardığı faydaların proje bağlamındaki hedef kitleler dışında ve yanında, diğer kurum, kuruluş ve firmaları etkilemesini ifade etmektedir.

Etkinlik: Bu kriter program sonucunda ortaya çıkan çıktılar, sonuçlar ve etkiler kapsamında kullanılan kaynaklar ve girdilerle girdi ve çıktıların orantılı olup olmadığını ölçmektedir. Etkinlik kriteri ile program için ayrılan bütçe ile daha fazlasının yapılıp yapılamayacağı değerlendirilmektedir (Kalkınma Ajanslarınca Uygulanan Mali Desteklerin Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar, 2019).

Etkililik: Etkililik kriteri, programın hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığını, uygulamada ortaya çıkan güçlükler ve bunlar için tespit edilen çözüm yöntemleri ve dışsal etkileri dikkate almaktadır. Program sonucunda ortaya çıkan çıktılar, sonuçlar veya etkilerin programın temel hedefleri ile uyumlu olup olmadığı değerlendirilmektedir.

Etki: Etki kriteri programın sosyo-ekonomik ve çevresel bakımdan uzun vadeli ve kapsamlı sonuçlarını değerlendirmektedir. Bu kriter kapsamında gerek hedeflenen etkiler gerekse hedeflenmeyen olumlu ve olumsuz bütün etkiler değerlendirilmektedir (Kalkınma Ajanslarınca Uygulanan Mali Desteklerin Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar, 2019).

İkincil veri: Programın değerlendirilmesi amacıyla farklı kaynaklardan derlenen veri setlerini ifade etmektedir.

Müdahale mantığı: Program tasarımında gerekli tüm boyutların analiz edilerek ele alınmasını sağlayan, programın uygulama ve değerlendirme süreçlerinde kılavuz görevi gören modeldir.

Program: Bir politikanın gerçekleştirilebilmesi amacıyla uygulanacak işlevsel aracı ifade etmektedir.

Program değerlendirme: Uygulanan programlar sayesinde başlangıçta tespit edilen amaç ve hedeflere ulaşıp ulaşılmadığını ve hedeflenen sonuç ve etkilerin ortaya çıkarılıp çıkarılmadığını belirlemek amacıyla yapılan çalışma anlamına gelmektedir.

Sürdürülebilirlik: Program sonucunda meydana gelen çıktılar, sonuçlar ve etkilerin devamlılığını dikkate almaktadır. Programın uygulanması sonucunda meydana gelen sonuçların sağlanan mali destek sona erdikten sonra da yararlanıcıların kendi kaynakları veya diğer dışsal kaynaklar ile sürdürülebilirlik durumunu değerlendirmektedir (Kalkınma Ajanslarınca Uygulanan Mali Desteklerin Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar, 2019).

Uygunluk: Uygunluk/ilgililik kriteri, program hedeflerinin genel sosyo-ekonomik amaçlar ve ihtiyaçlar ile ulusal veya bölgesel plan ve programlar ile uyumunu değerlendirmektedir.

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bu rapor, Ahiler Kalkınma Ajansı (AHİKA) tarafından 2017 yılı içinde duyurusu yapılan Sosyal Kalkınma Mali Destek Programının (MDP) program sonrası değerlendirmesinin yapılması amacıyla hazırlanmıştır. Bu çalışma “Kalkınma Ajanslarınca Uygulanan Mali Desteklerin Değerlendirilmesine ilişkin Usul ve Esaslar” doğrultusunda gerçekleştirilen programın TR71 bölgesi ve yararlanıcıları için uygunluğunu (ilgililik), programın etkin ve etkili bir şekilde yürütülüp yürütülmediğini, programın ortaya koyduğu etkilerini ve bu etkilerin sürdürülebilirliğini tespit etmek için nitel ve nicel yöntemler kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

AHİKA tarafından tasarlanan 2017 yılı Sosyal Kalkınma Mali Destek Programı, yerelde sosyo-ekonomik kalkınmayı sağlamak amacıyla dezavantajlı gruplarla doğrudan veya dolaylı olarak en fazla temas halinde olan ve kar amacı gütmeyen, kamu kurumları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversiteler ve mesleki eğitim kurumları, belediyeler, kaymakamlıklar ve Sivil Toplum Kuruluşları (Vakıflar, Dernekler, Birlikler, Kooperatifler vb.) gibi kurumların yararlanması için tasarlanmıştır.

Mali Destek Programının değerlendirilmesi amacıyla birincil ve ikincil verilerin derlenmesi ve analizini içeren program sonrası değerlendirme çalışmasında, ilk olarak değerlendirme kriterlerinin belirlenmesi için göstergeler seçilmiş, seçilen bu göstergeler ile sahadan toplanacak veriler için anket formu oluşturulmuştur. Oluşturulan anket formu projesini başarılı şekilde tamamlayan 20 yararlanıcıya uygulanmıştır. Gerçekleştirilen anket sonucu elde edilen birincil ve ikincil veriler kapsamında frekans analizleri yapılmış olup yapılan bu analizler, tespitler, bulgular ve yorumların her biri grafikler ve görseller ile desteklenerek sunulmuştur.

Programın değerlendirilmesi kapsamında ayrıca programa başvuru ve projelerin yürütülme sürecinden elde edilen izleme verileri de düzenlenerek analiz edilmiş olup ayrıca ulusal ve bölgesel politikalar, TR71 Bölgesi araştırma raporları ve Ajans mevzuatı da incelenerek elde edilen veriler ile programın değerlendirilmesi gerçekleştirilmiştir.

TR71 Bölgesinde sürdürülebilir sosyo-ekonomik bir kalkınma için eğitimde eşitlik ve var olan hizmet kalitesinin artırılması ile birlikte dezavantajlı grupların sosyal girişimlere katılımı desteklenerek bu kişilerin sosyal sermayesinin artırılması ve dolayısıyla toplumsal problemlerle

mücadele yollarının geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaçlar doğrultusunda program kapsamında aşağıda belirtilen 2 farklı öncelik belirlenmiştir;

Öncelik 1: Eğitimde yenilikçi yöntem ve uygulamalarla hizmet kalitesinin artırılması ve hizmetlere erişimin kolaylaştırılması,

Öncelik 2: Dezavantajlı/kırılgan grupların sosyo-ekonomik hayata entegrasyonunun sağlanması ve bu gruplara yönelik sosyal girişimciliğin geliştirilmesi.

2017 yılı Sosyal Kalkınma MDP'nin çağrı bütçesi başlangıçta 3 milyon TL olarak belirlenmiş, program bütçesinin yetersiz kalması sonucu aynı dönemde ilana çıkılan Küçük Ölçekli Altyapı (KÖA) MDP bütçesinden artan 66.150,04 TL Ajans Yönetim Kurulu kararı ile aktarılarak toplamda 3.066.150,04 TL şeklinde sözleşmeye bağlanmış ve 21 projeye dağıtılmıştır. Program çağrısı kapsamında 171 proje başvurusu yapılmış olup bunların yaklaşık %22'si (68 adet) teknik ve mali değerlendirmede başarılı bulunmuştur. Fakat program bütçesinin kısıtlı olması sebebiyle Ajans tarafından sadece en yüksek puana sahip 21 projenin yararlanıcısı ile sözleşme imzalanmıştır. Hibe desteği almaya hak kazanan ve sözleşme imzalanan 1 proje uygulama aşamasında karşılıklı feshedilmiş olup toplamda 20 proje başarıyla tamamlanmıştır.

Program kapsamında programın amaçları ve öncelikler ile uyumlu olarak performans göstergeleri belirlenmiştir. Yapılan anketler, izleme verileri ve program kapanış raporlarından elde edilen veriler incelendiğinde bütün göstergelerde başlangıç değerlere göre artış sağlandığı görülmektedir. Bu bağlamda programın öncelikleri doğrultusunda hedeflerinin gerçekleştiğini söylemek mümkündür.

Programın yararlanıcıların ihtiyaçları ile uyumu incelendiğinde, anket sonuçlarına göre yararlanıcıların %85'inin ana amacının bölgelerindeki sosyal ve kültürel ortamın gelişmesini ve güçlenmesini sağlamak olduğu görülmektedir. Bu sonuçtan programın AHİKA'nın bölgesel politikaları ile uyumlu olduğu anlaşılmaktadır.

Programın sonuçları ve çıktıları incelendiğinde yararlanıcıların tamamı kurum dışı paydaşlar ile iletişimlerinin ve işbirliklerinin güçlendiğini, %95'i ise projeyi ilgilendiren alanda ve proje yazma ve yönetme konusunda bilgi ve yeteneklerinin arttığını bildirmişlerdir. Buna ek olarak yararlanıcıların %90'ı program sayesinde kurumlarının tanınırlıklarının ve hizmet çeşitliliğinin

arttığını ifade etmişlerdir. Bu sonuçlar ve etkilerin programın temel hedefleri ile uyumlu olduğu değerlendirilmektedir.

Program kapsamında yürütülen projelerde ana faaliyetler makine ve ekipman alımı ile eğitim verilmesi olarak öne çıkmaktadır. Yararlanıcın ve hedef grupların ihtiyaçlarına yönelik gerçekleştirilen eğitimler bağlamında farkındalığı artırmaya yönelik hizmet içi eğitimler, kişisel gelişim ve meslek edindirme eğitimleri başta olmak üzere çeşitli konularda toplam 236 adet eğitim düzenlenmiştir. Düzenlenen bu eğitimler ile 1.756'sı kadın olmak üzere toplamda 8.210 kişiye eğitim verilmiş, TR71 bölgesinde beşeri sermayenin gelişmesine katkıda bulunulmuştur.

Yapılan anketlerden elde edilen sonuçlar incelendiğinde yararlanıcıların %95'i projeyi önemli bir proje olarak tanımlamakta fakat kurumları için hayati derecede önemli bir proje olarak görmemektedir. Bununla birlikte yararlanıcıların %85'i hibe desteği olmadan projelerine ait faaliyetleri hayata geçiremeyeceklerini belirtmişlerdir. Ayrıca yararlanıcıların %75'i bu program sayesinde hedeflerine ulaştığını belirtirken yalnızca %25'i hedeflerine kısmen ulaştıklarını ifade etmişlerdir. Bu sonuçlardan programın yararlanıcıların hedefleri ve ihtiyaçları için önemli olduğu anlaşılmaktadır.

Yararlanıcılara yöneltilen “İhtiyaçlarınıza uygun bir destek olması halinde Ajanstan tekrar destek almayı düşünür müsünüz” sorusuna yararlanıcıların %95'i evet şeklinde cevap verirken, “Proje sayesinde edinilen tecrübe ile herhangi bir kurum/kuruluşa proje başvurusunda bulunuldu mu / hibe desteği alındı mı” sorusuna ankete katılan yararlanıcıların % 40'ı evet yanıtı vermiştir. Ajans dışında Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (KOP), Türkiye Ulusal Ajansı, Avrupa Birliği (AB), Tarım ve Orman Bakanlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) ve Japonya Ulusal İşbirliği Ajansı (JICA) gibi ulusal ve uluslararası kurumlardan da destek aldıklarını ifade etmişlerdir. Ajans dışında en çok destek alınan kurum %33,33 (6 proje) ile Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (KOP) olmuştur. Bu sonuçlar Ajans aracılığı ile elde edilen kazanımların sürdürülebilirliğinin bir göstergesidir.

Anahtar Kelimeler: TR71 Bölgesi, 2017 Sosyal Kalkınma, Program Sonrası Değerlendirme

1. GİRİŞ

Ahiler Kalkınma Ajansı, faaliyet alanı olan TR71 Bölgesinin gelişmesi ve kalkınması adına hazırlanan Bölge Planı'ndaki öncelikler doğrultusunda eğitimde eşitlik ve hizmet kalitesinin artırılması ve bölgede yaşayan dezavantajlı grupların sosyal sermayelerinin artmasını hedeflemektedir. Bu hedefler doğrultusunda TR71 bölgesinde yaşayan dezavantajlı grupların yaşadığı sosyal problemlerle mücadele yollarının geliştirilmesi ve sürdürülebilir bir sosyal kalkınma için kar amacı gütmeyen kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversiteler ve mesleki eğitim kurumları, sivil toplum kuruluşlarına (vakıflar, dernekler, birlikler, kooperatifler vb.) yönelik olarak toplam 3.000.000 TL bütçe ile 2017 yılı Sosyal Kalkınma Mali Destek Programı çağrısına çıkmıştır (Tablo 1).

Tablo 1. Mali Destek Programının Bütçesi

Yıl	Mali Destek Programı	Çağrı Bütçesi (TL)
2017	Sosyal Kalkınma MDP	3.000.000

Kaynak: 2017 Yılı Sosyal Kalkınma Mali Destek Programı Başvuru Rehberi, AHİKA

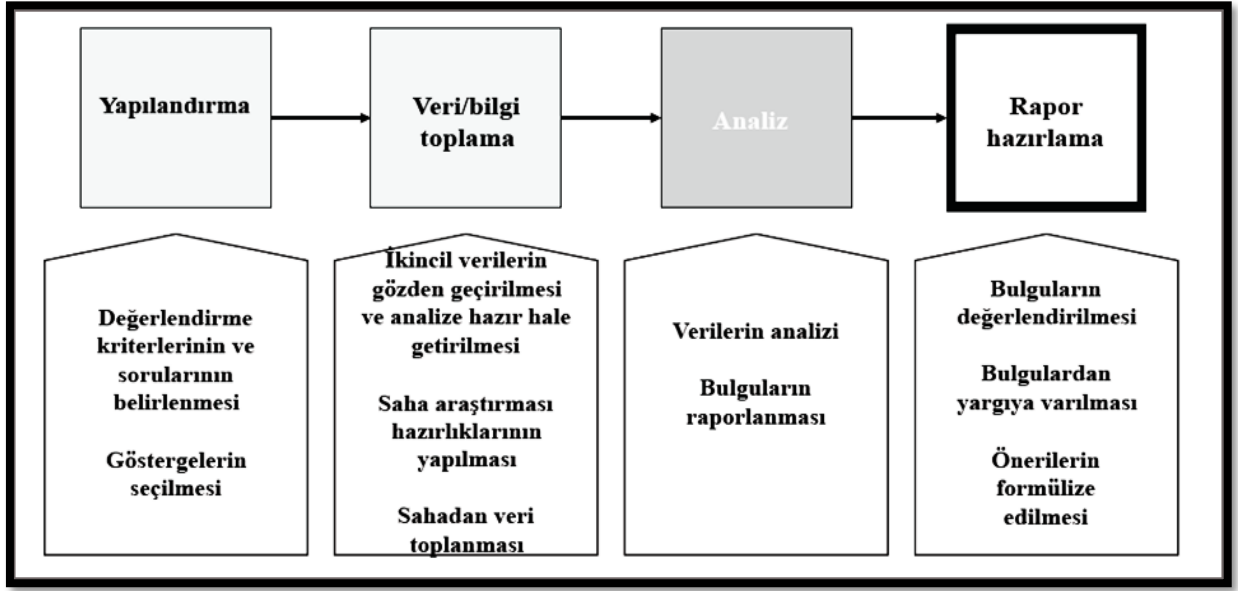
Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'nde belirtildiği üzere yapılan bu çalışma programın etki ve etkinliğinin ölçülmesini amaçlamaktadır. Ayrıca yapılan bu çalışma ile 2017 Yılı Sosyal Kalkınma MDP'nin etkilerinin değerlendirilmesi ve gerçekleştirilen programın ulusal ve bölgesel planlar doğrultusunda öngörülen hedeflere ulaşma seviyesini tespit etmek hedeflenmektedir. Program sonrası değerlendirme çalışması kapsamında yapılan anketler ile sadece programın etkileri ölçülmemiş ayrıca Ajansın tasarlayacağı ve ilana çıkabileceği yeni programların verimliliğinin ve etkinliğinin artırılmasına katkıda bulunacak önemli veriler elde edilmiştir.

2. PROGRAMIN DEĞERLENDİRİLMESİ

2.1 Değerlendirmede Kullanılan Yöntem

2017 yılı Sosyal Kalkınma MDP için hazırlanan program sonrası değerlendirme çalışmasının temel süreçlerinde yapılandırma, veri/bilgi toplama, analiz ve rapor hazırlama süreçlerini içeren 4 aşamalı bir yöntem kullanılmakta olup bu yönteme dair detaylar Şekil 1’de sunulmuştur.

Şekil 1. AHİKA Sosyal Kalkınma MDP Değerlendirme Süreci

Kaynak: Elçi, Ş. (2014). Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programlarının Değerlendirilmesi ve Etki Analizi. s.13.

2.1.1 Yapılandırma

Çalışmanın ilk aşamasını oluşturan bu kısımda program sonrası değerlendirmede kullanılacak kriterler; programın rehberi, izleme ve değerlendirme süreci ve program sonrası kapanış raporları doğrultusunda elde edilen veriler kapsamında belirlenmiş olup belirlenen bu kriterler ise ankete katılacak olan kurumların statüsü, destekten haberdar olma şekli, mali desteğe başvuru nedenleri, destek sürecinin uygun olup olmadığı, uygulanan projenin uygulayan kurum açısından önemi, projeler kapsamında hedeflerine ulaşma düzeyi, projelere dair faaliyetlerin devam ettirilip ettirilmediği, daha önce hibe destek alınıp alınmadığı ve farklı kurumlardan proje yürütülüp yürütülmediğine dair kriterler belirlenmiş olup belirlenen bu kriterler doğrultusunda anket soruları oluşturulmuştur.

2.1.2 Yararlanıcılara Yönelik Anket Uygulaması

Projelerini başarılı bir şekilde tamamlayan 20 yararlanıcının tamamına ulaşılarak anket gerçekleştirilmiştir. Yapılan çalışma sonucu elde edilen birincil veriler analiz edilerek bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

2.1.3 İzleme Verilerinin İncelenmesi

Programa başvuru ve projelerin uygulanması sürecinde yararlanıcılara ve projelerine ilişkin Ajans tarafından toplanan izleme verilerine (proje çıktıları ve göstergeleri) dair ikincil veriler düzenlenmiş ve bu veriler program sonrası değerlendirme analizlerine dâhil edilmiştir.

2.1.4 Literatür Taraması

Birincil ve ikincil verilerin haricinde programa ait başvuru rehberleri, ulusal politikalar ve bölgesel planlar ve sosyal kalkınma programı ile ilgili bölgesel araştırma raporları da gözden geçirilmiş olup programın değerlendirilmesinde faydalı olacağı düşünülen verilerin tamamı kullanılmıştır.

2.1.5 Raporlama

Programın değerlendirilmesinin en son süreci olan raporlama kısmında anket çalışmasından elde edilen birincil veriler, Ajans izleme sürecinden elde edilen ikincil veriler ve programa faydası olacağı düşünülen literatür taramasından elde edilen veriler analiz edilip derlenerek yazım aşamasına geçilmiş ve nihai rapor hazırlanmıştır.

Hazırlanan bu raporda, 2017 yılı Sosyal Kalkınma MDP'nin amacı, kapsamı, öncelikleri, performans göstergeleri ve bütçe gerçekleştirmelerine dair bilgiler ve uygulama sürecini başarı ile tamamlayan projelere ait istatistik veriler sunulmaktadır. Buna ek olarak program sonrası değerlendirme raporu verileri ve anketlerden alınan veriler dikkate alınarak, programın amacı ve öncelikleri kapsamında hedeflerine ulaşma düzeyi; ilgililik, etkinlik, etkililik, etki ve sürdürülebilirlik kriterleri açısından analizler ve değerlendirmelere yer verilmektedir. Ayrıca analiz sonuçları doğrultusunda yapılan tespitler ve değerlendirmeler ile programın verimliliğine dair görüşler ve yeni programlara yönelik öneriler bulunmaktadır.

3. 2017 YILI SOSYAL KALKINMA MALİ DESTEK PROGRAMI

3.1 Programın Tanımı ve Kapsamı

3.1.1 Programın Uygun Başvuru Sahipleri

2017 yılı Sosyal Kalkınma Mali Destek Programı TR71 Bölgesi'nde sosyo-ekonomik kalkınmayı sağlamak amacıyla dezavantajlı gruplarla doğrudan veya dolaylı olarak en fazla temas halinde olan, kar amacı gütmeyen ve bölgede faaliyet gösteren kamu kurumları veya kamu kurumu niteliğindeki kurum ve kuruluşlara yönelik olarak tasarlanmıştır. Programa başvurabilecek kurum ve kuruluşlar aşağıda belirtilmektedir:

- Kamu Kurum ve Kuruluşları,
- Kamu Kurumu Niteliğinde Meslek Kuruluşları,
- Üniversiteler ve Mesleki Eğitim Kurumları,
- Sivil Toplum Kuruluşları (Vakıflar, Dernekler, Birlikler, Kooperatifler vb.),
- Belediyeler,
- Kaymakamlıklar.

Programa başvuru yapabilmek ve destek alabilmek için başvuru sahiplerinin yukarıda belirtilen hukuki statülerin dışında aşağıda belirtilen koşulların tamamını sağlaması gerekmektedir.

a) Kurumun merkezinin ya da yasal şubesinin Ajansın faaliyet alanı olan TR71 Düzey 2 Bölgesi'nde kayıtlı olması,

b) Proje konusunun başvuru yapacak kurumun görev, yetki ve faaliyet alanı içerisinde bulunması,

c) Projenin başvurusu ve yürütmesinden ortakları veya ortaklık yapısı var ise ortakları ile birlikte sorumlu olması.

3.1.2 Destek Miktarı ve Oranları

2017 yılı Sosyal Kalkınma MDP kapsamında başarılı bulunan projeler için ayrılan kaynak tutarı 3.000.000,00 TL olup program çerçevesinde verilecek desteğin minimum ve maksimum tutarları aşağıdaki gibi tasarlanmıştır:

Minimum tutar: 25.000,00 TL

Maksimum tutar: 400.000,00 TL

Ajans tarafından verilen destek miktarı, projenin toplam uygun maliyetinin % 25'inden (yüzde yirmi beş) az ve % 90'ından (yüzde doksan) fazla olamayacak şekilde tasarlanmıştır.

Proje bütçesinin belirlenen destek oranlarının dışında kalan tutarı sözleşmeyi imzalayan başvuru sahibi tarafından eş-finansman olarak karşılanmıştır. Proje eş finansmanının proje sahibinden, proje ortaklarından, iştirakçilerden veya üçüncü taraflardan nakdi katkı olarak sağlanması mümkün kılınmıştır. Fakat aynı katkıların eş finansman olarak kabul edilmesi uygun görülmemiştir.

3.1.3 Proje Süresi

Desteklenen projelerin asgari uygulama süresi 9 ay azami uygulama süresi ise 12 ay olarak belirlenmiştir.

3.1.4 Proje Değerlendirme ve Seçim Süreci

Bu mali destek programının kamuoyuna ilan tarihi 29 Aralık 2017 olup başvuruların Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS) üzerinden son başvuru tarihi 16 Mart 2018 olarak belirlenmiştir. Son başvuru tarihinden sonra projelerin değerlendirme aşamasına geçilmiştir. Proje seçim süreci tamamlandıktan sonra başarılı bulunan projeler kurumun internet sitesinde 12 Temmuz 2018 tarihinde ilan edilerek yayınlanmıştır.

Başvuru sahiplerinin projelerinin teslim süresinin tamamlanmasına müteakip değerlendirme süreci başlamıştır. Değerlendirme süreci temel olarak iki aşamalı olup ön inceleme ve teknik ile mali değerlendirme aşamalarından oluşmaktadır.

3.1.4.1 Ön İnceleme Aşaması

Ön inceleme aşamasında Ajans tarafından idari kontrol ve uygunluk kontrolü yapılmış olup bu kontroller sırasında ajans personeli görev almıştır. Ön inceleme sürecinde sadece Ajans personeli görev almıştır. Ön inceleme aşamasında idari kontrol ile uygunluk kontrolü yapılmıştır. İdari ve uygunluk kıstasları başvuru rehberinde detaylı olarak açıklanmıştır.

3.1.4.2 Teknik ve Mali Değerlendirme Aşaması

Desteklenecek projelerin seçiminde başvuru rehberinde belirtilen teknik ve mali değerlendirme kriterleri tablosu kullanılmıştır. Bu bağlamda başvuru sahibinin mali yeterliliği, projeyi yönetme kapasitesi, proje konusunun programın amaç ve öncelikleri ile ilgililiği, başvuru sahibinin proje alanında yetki sahibi olup olmadığı, projede önerilen metodolojinin kalitesi ve geçerliliği, projenin sürdürülebilirliği ve projenin bütçe ile maliyet etkinliği dikkate alınmıştır. Bu aşamada tarafsızlığın sağlanması açısından bağımsız değerlendiriciler ve değerlendirme komitesi görev yapmıştır.

Başvuru yapılan projelerin değerlendirilmesinde kullanılan teknik ve mali değerlendirme tablosu alt bölümlere ayrılmıştır. Her alt bölüme, aşağıda belirtilen esaslara göre 1 ile 5 arasında bir puan verilmiştir:

1 = çok zayıf; 2 = zayıf; 3 = orta; 4 = iyi; 5 = çok iyi.

Yapılan teknik ve mali değerlendirmeye göre ilk olarak altmış beş (65) ve üzerinde puan alan projeler başarılı olarak listelenmiş, daha sonra 65 puanı geçen projeler en yüksek puanı alan projeden başlayarak sıralanmıştır. Programa ayrılan toplam bütçe dâhilinde en yüksek puanı alan projeden başlanarak destek dağıtımı gerçekleştirilmiştir. Eşit puan alan projeler için ise, başvuru tarihi ve saati esas alınmıştır.

Program rehberinde belirlenen kriterlere göre bir projenin hibe desteğine hak kazanabilmesi için, toplam başarı puanının yanında, değerlendirme kriterlerinden “İlgililik” konusunda en az 13 puan (25 puan üzerinden), “Mali Kapasite” ve “İşletme Kapasitesi” konusunda ise en az 10 puan (20 puan üzerinden) alması zorunlu kılınmıştır.

3.1.5 Destek Süreci

Sözleşme imzalanmasına müteakip ilk izleme ziyareti sonrası yararlanıcı kurum ile yapılan harcama takvimine göre yararlanıcı kurumun talebi ile destek miktarının %40'ı ön ödeme olarak proje için açılan hesaba yatırılmıştır. Ön ödeme sonrasında gerçekleştirilen diğer ödemeler ise hak ediş usulüne göre proje hesaplarına aktarılmıştır. Buna göre ön ödeme tutarının ve aynı oranda sağlanan eş finansman tutarının usulüne uygun harcandığını gösteren belgelerin ara/nihai raporlarla birlikte Ajansa sunulması ve ilgili raporların Ajans tarafından incelenip onaylanmasının ardından (sözleşmede aksi belirtilmediği sürece), ara ödemede destek miktarının en fazla %50'si ve nihai ödemede en az %10'u yararlanıcının banka hesabına 30 gün içerisinde aktarılmıştır.

3.2 Programın Amaç, Öncelik ve Performans Göstergeleri

Başvuru rehberinde yer alan programın amaç ve öncelikleri belirlenirken TR71 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı'nda yer alan gelişme eksenleri, TR71 Bölgesi'nin kalkınma vizyonu ve üst ölçekli planlar göz önünde bulundurulmuş olup programın amaç ve önceliklerinin belirtilen üst ölçekli planlar ile aynı doğrultuda olmasına dikkat edilmiştir.

2017 yılı Sosyal Kalkınma MDP'nin amacı: "TR71 Bölgesinde sürdürülebilir bir sosyal kalkınma için; eğitimde hizmet kalitesinin artırılması, dezavantajlı grupların sosyal sermayesinin artırılması ve toplumsal problemlerle mücadele yollarının geliştirilmesi" olarak belirlenmiştir.

3.2.1 Programın Öncelikleri

2017 yılı Sosyal Kalkınma Mali Destek Programının öncelikleri aşağıda verilmektedir;

- Eğitimde yenilikçi yöntem ve uygulamalarla hizmet kalitesinin artırılması ve hizmetlere erişimin kolaylaştırılması,
- Dezavantajlı/kırılgan grupların sosyo-ekonomik hayata entegrasyonunun sağlanması ve bu gruplara yönelik sosyal girişimciliğin geliştirilmesi.

3.2.2 Performans Göstergeleri

2017 yılı Sosyal Kalkınma MDP kapsamında program başvuru rehberinde aşağıda belirtilen performans göstergelerinin kullanılması planlanmıştır. Başvuru sahiplerine projeleri için başvuru rehberinde belirtilen uygun göstergelerden seçme imkânı sunulmuştur (Tablo 2).

Tablo 2. 2017 Yılı Sosyal Kalkınma MDP Performans Göstergeleri

Kodu	Performans Göstergesi	Birim
S1	Proje kapsamında düzenlenen faaliyetlerden doğrudan yararlanan faydalanıcı sayısı	Kişi
S2	Proje kapsamında düzenlenen faaliyetlerden doğrudan yararlanan kadın sayısı	Kişi
S3	Proje kapsamında düzenlenen faaliyetlerden doğrudan yararlanan engelli sayısı	Kişi
S4	Proje kapsamında düzenlenen faaliyetlerden doğrudan yararlanan çocuk sayısı	Kişi
S5	Proje kapsamında düzenlenen faaliyetlerden doğrudan yararlanan genç sayısı	Kişi
S6	Proje kapsamında düzenlenen faaliyetlerden doğrudan yararlanan yaşlı sayısı	Kişi
G1	1 yıldan uzun süreli istihdam edilen toplam kişi sayısı (proje ekibi dışında)	Kişi
G7	Proje kapsamında düzenlenen eğitim sayısı	Adet
G8	Proje kapsamında düzenlenen eğitimlerin süresi	Saat
G9	Proje kapsamında düzenlenen eğitimlere katılan kişi sayısı	Kişi
G10	Eğitim harcamaları tutarı	TL
S11	Proje kapsamında eğitilen engelli kişi sayısı	Kişi
S12	Proje kapsamında eğitilen kadın sayısı	Kişi
S13	Proje kapsamında eğitilen genç sayısı	Kişi
S14	Proje kapsamında düzenlenen eğitime katılan / rehabilite edilen madde bağımlısı kişi sayısı	Kişi
S15	Proje kapsamında eğitilen eski hükümlü sayısı	Kişi

G2	Geçici istihdam	Kişi
G3	İstihdam edilen engelli sayısı	Kişi
G4	İstihdam edilen kadın sayısı	Kişi
G5	İstihdam edilen genç sayısı	Kişi
S17	İstihdam edilen eski hükümlü sayısı	Kişi
S18	Proje kapsamında düzenlenen bilinçlendirme/yaygınlaştırma faaliyeti sayısı (toplantı, seminer, konferans, sergi, çalıştay, organizasyon vs.)	Adet
S19	Ortak kullanım amaçlı sosyal alan/mekan/merkez sayısı	Adet
S26	Proje kapsamındaki genç (16-29) girişimci sayısı	Kişi
S27	Proje kapsamındaki kadın girişimci sayısı	Kişi

Kaynak: 2017 yılı Sosyal Kalkınma Mali Destek Programı Başvuru Rehberi, AHİKA

3.3 Programın Sonuçları

3.3.1 Bütçe Gerçekleşmeleri

2017 yılı Sosyal Kalkınma MDP'nin çağrı bütçesi başlangıçta 3 milyon TL olarak belirlenmiş, program bütçesinin yetersiz kalması sonucu aynı dönemde ilana çıkılan Küçük Ölçekli Altyapı (KÖA) MDP bütçesinden artan 66.150,04 TL Ajans Yönetim Kurulu kararı ile aktarılarak toplamda 3.066.150,04 TL şeklinde sözleşmeye bağlanmış ve 21 projeye dağıtılmıştır (Tablo 3).

Tablo 3. 2017 Yılı Sosyal Kalkınma MDP Bütçe Gerçekleşmeleri

Mali Destek Programı	Sözleşmeye Bağlanan Destek Tutarı (TL)	Gerçekleşen Ajans Katkısı (TL)	Gerçekleşen Toplam Eş Finansman Tutarı (TL)	Gerçekleşen Toplam Proje Bütçesi (TL)
Sosyal Kalkınma MDP	3.066.150,04	2.897.724,87	520.023,62	3.417.748,49

Kaynak: Program Kapanış Raporu, AHİKA

Program sonunda Ajans destek miktarı 2.897.724,87 TL, toplam eş finansman tutarı 520.023,62 TL, programın gerçekleşen toplam bütçesi ise 3.417.748,49 TL olarak gerçekleşmiştir. Program kapsamında yararlanıcıların sözleşmeye bağlanan hibe miktarının çok büyük kısmını (%94,50)

kullandıkları görülmüştür. Ayrıca Sosyal Kalkınma MDP kapsamında yararlanıcılar gerçekleşen proje bütçelerinin ortalama %84,78'i oranında Ajans desteği almıştır.

3.3.2 Proje Başvuruları, Sözleşme İmzalan ve Tamamlanan Projelere İlişkin Bilgiler

2017 yılı Sosyal Kalkınma Mali Destek Programına toplam 171 proje başvurusu yapılmış, bunların yaklaşık %40'ı (68 adet) teknik ve mali değerlendirmede başarılı bulunmuş, fakat program bütçesinin kısıtlı olması sebebiyle Ajans tarafından sadece en yüksek puana sahip 21 projenin yararlanıcısı ile sözleşme imzalanmıştır. Program kapsamında hibe desteği almaya hak kazanan 1 proje uygulama sürecinde karşılıklı olarak feshedilmiş ve toplamda 20 proje başarıyla sonuçlandırılmıştır (Tablo 4).

Tablo 4. 2017 Yılı Sosyal Kalkınma MDP Başvuran ve Tamamlanan Proje Sayıları

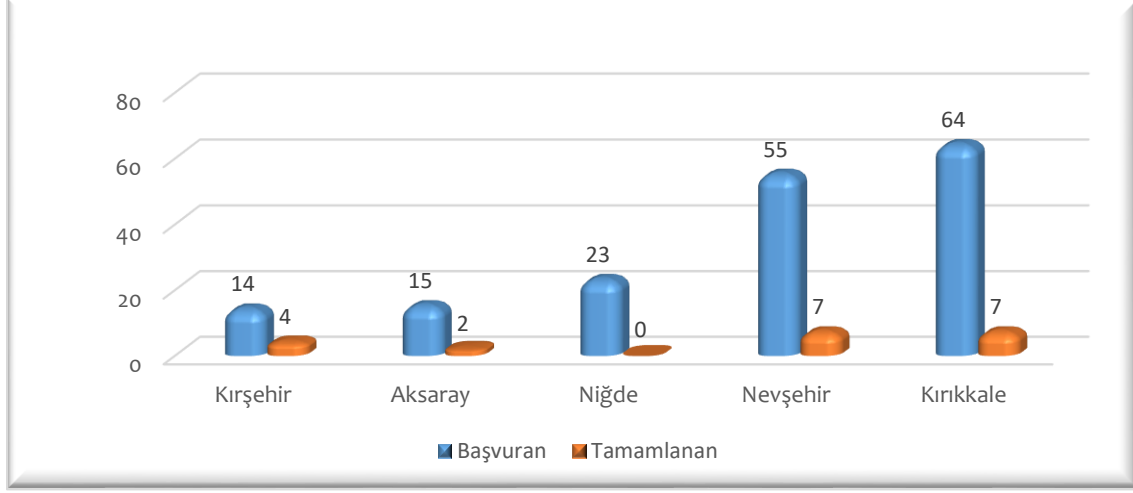
2017 Yılı Sosyal Kalkınma MDP	Adet
Başvuru	171
Başarılı Proje	68
Feragat	-
Sözleşme İmzalan Proje	21
Fesih	1
Tamamlanan Proje	20

Kaynak: Program Kapanış Raporu, AHİKA

2017 yılı Sosyal Kalkınma MDP TR71 bölgesinde faaliyet yürüten kar amacı gütmeyen kurum ve kuruluşlara yönelik olarak gerçekleştirilmiştir. Yapılan başvurular incelendiğinde en fazla başvurunun %37 ile Kırıkkale ve %32 ile Nevşehir'den geldiği görülmektedir. Geriye kalan başvuruların ise %14'ü Niğde, %9'u Aksaray ve %8'i Kırşehir illerinden gelmiştir.

Şekil 2. 2017 Yılı Sosyal Kalkınma MDP-Başvuran ve Tamamlanan Projelerin İller Bazında Dağılımı, n=171, n=20

Kaynak: Program İzleme Verileri, AHİKA

Değerlendirme sonucunda başarılı bulunan ve tamamlanan projelerin oransal olarak il dağılımına bakıldığında, 7’şer proje ile (%35) Kırıkkale ve Nevşehir illeri ilk sırayı almaktadır. Bu illeri 4 proje (%20) ile Kırşehir, 2 proje (%10) ile Aksaray izlemektedir. Program kapsamında Niğde ilinde başarıyla tamamlanan proje bulunmamaktadır (Şekil 2).

2017 Yılı Sosyal Kalkınma MDP kapsamında tamamlanan proje sayıları incelendiğinde; 7’şer proje (%35) ile ilk sırada bulunan Kırıkkale ve Nevşehir illerini, 4 proje ile (%20) Kırşehir ilinin izlediği görülmektedir. Bu illeri 2 proje (%10) ile Aksaray ve 0 proje ile Niğde takip etmektedir (Tablo 5).

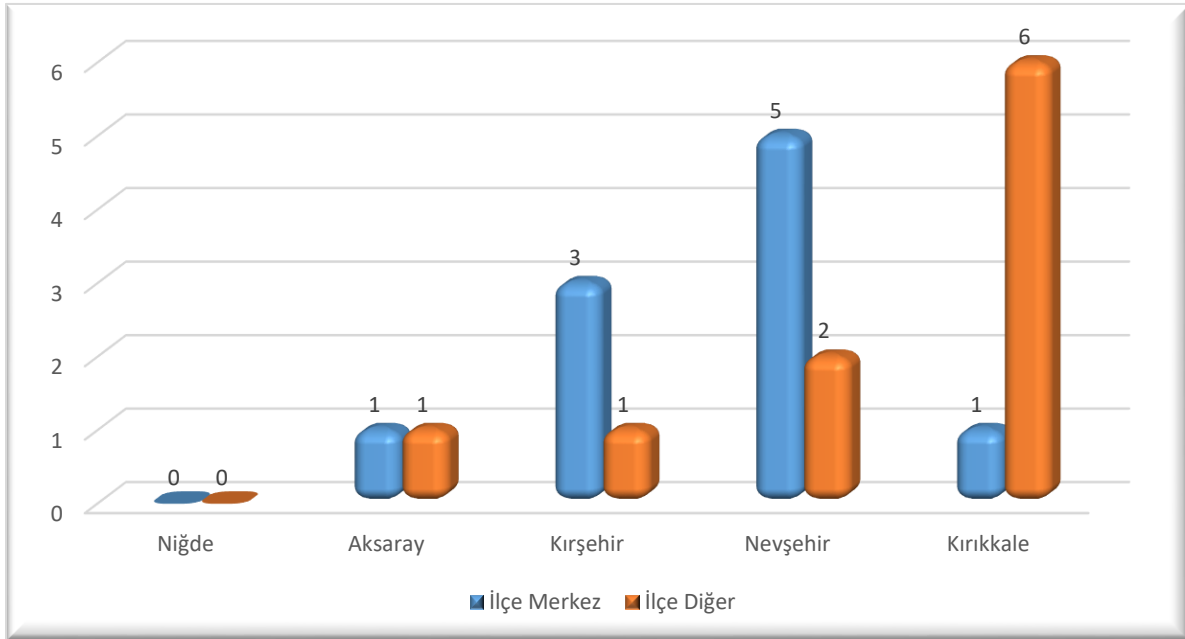
Tablo 5. 2017 Yılı Sosyal Kalkınma MDP-Tamamlanan Proje Sayıları ve İlçelere Göre Dağılımı

Yaralanıcıların Bulunduğu İller	Toplam Proje Sayısı	Projenin Uygulandığı İlçe	
		Merkez	Diğer
Kırıkkale	7	1	6
Nevşehir	7	5	2
Kırşehir	4	3	1
Aksaray	2	1	1
Niğde	0	0	0

Kaynak: Program İzleme Verileri, AHİKA

En çok proje yürütülen iller 7'şer proje ile Kırıkkale ve Nevşehir illeri olurken, 4 proje ile Kırşehir ili üçüncü sıradadır. Projelerin merkez ve ilçe dağılımlarına bakıldığında, Nevşehir'de projelerin büyük çoğunluğu merkez ilçede uygulanır iken, Kırıkkale'de yürütülen projelerin tamamına yakını diğer ilçelerde uygulanmıştır. Kırşehir'de yürütülen projelerin %75'i il merkezinde yürütülürken Aksaray'da yürütülen projelerin ise yarısı merkez ilçede, diğer yarısı ise diğer ilçelerde uygulanmıştır. Başarı ile tamamlanan 20 projenin %55'i (11 proje) merkez ilçelerde, %45'i (9 proje) ise diğer ilçelerde yürütülmüştür (Şekil 3).

Şekil 3. Yararlanıcıların İllere ve İlçelere Göre Dağılımı, n=20

Kaynak: Program İzleme Verileri, AHİKA

Tamamlanan projelerin il ve ilçe merkezine göre dağılımları incelendiğinde Kırşehir ve Nevşehir'de projelerin büyük çoğunluğunun il merkezlerinde gerçekleştirildiği görülmüştür. Bu durumun muhtemelen, il merkezlerinde proje döngüsü eğitimlerinin ilçe merkezlerine göre daha sık gerçekleştirilmesi ve ilçe merkezlerinde proje yazma ve yürütme konusunda donanımlı ar-ge birimlerinin yeterli sayıda bulunmamasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

3.4 Amaç ve Öncelikler Kapsamında Hedeflere Ulaşılma Düzeyi

2017 yılı Sosyal Kalkınma MDP'nin amacı: "TR71 Bölgesinde sürdürülebilir bir sosyal kalkınma için eğitimde hizmet kalitesinin artırılması, dezavantajlı/kırılgan grupların sosyal sermayesinin artırılması ve toplumsal problemlerle mücadele yollarının geliştirilmesi" şeklinde belirlenmiştir.

TR71 Bölgesinde eğitim kalitesinin artırılması ve dezavantajlı grupların sosyal hayata kazandırılmasının sağlanması için aşağıda belirtilen 2 öncelik belirlenmiştir;

Öncelik 1: Eğitimde yenilikçi yöntem ve uygulamalarla hizmet kalitesinin artırılması ve hizmetlere erişimin kolaylaştırılması,

Öncelik 2: Dezavantajlı / kırılgan grupların sosyo-ekonomik hayata entegrasyonunun sağlanması ve bu gruplara yönelik sosyal girişimciliğin geliştirilmesidir.

2017 yılı Sosyal Kalkınma MDP için başvuru rehberinde performans göstergeleri belirlenmiştir. Program kapsamında performans göstergeleri verileri gerek KAYS üzerinden gerekse manuel olarak toplanmakta ve kayıt altına alınmaktadır. Uygulanan MDP kapsamında program öncesine ve program sonrasına ait performans göstergeleri KAYS' dan alınmıştır.

2017 yılı Sosyal Kalkınma MDP'nin öncelikleri doğrultusunda başvuru rehberindeki 25 adet performans göstergesinden en uygun 13 gösterge belirlenerek program sonrası performans göstergelerinde yer verilmiştir. Başarı ile tamamlanan 20 projenin tümünden eksiksiz olarak performans göstergeleri alınmıştır. Alınan performans göstergeleri incelendiğinde göstergelerin tamamında program öncesine nazaran daha fazla gerçekleşme olduğu dikkat çekmektedir. Özellikle doğrudan faydalanıcı sayısı, doğrudan faydalanıcı çocuk sayısı, doğrudan faydalanıcı engelli sayısı ve doğrudan faydalanıcı kadın sayısı gibi göstergelerde program öncesine göre önemli ölçüde artış gözlemlenmiştir. Elde edilen veriler ışığında uygulanan mali destek programının öncelikleri doğrultusunda hedeflere ulaşıldığı anlaşılmaktadır. Program kapsamında uygulanan projelere ilişkin gerçekleşen performans göstergeleri Tablo 6'da verilmiştir;

Tablo 6. 2017 Yılı Sosyal Kalkınma MDP Öncelikler Bazında Gerçekleşmeler Tablosu, n=20

İlgili Öncelik	Gösterge Adı	Göstergenin Proje Öncesi Toplam Değeri	Göstergenin Gerçekleşen Değeri
Öncelik 1,2	Doğrudan Faydalanıcı Sayısı	3.830	46.847
Öncelik 1,2	Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Kadın	929	3.435
Öncelik 1,2	Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Engelli	69	729
Öncelik 1	Doğrudan Faydalanıcı Sayısı – Çocuk (0-18)	2.493	40.253
Öncelik 1	Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Genç (19-29)	324	3.255
Öncelik 1,2	Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Yaşlı (65 Yaş ve Üzeri)	62	332
Öncelik 1	Eğitim Sayısı	53	155
Öncelik 1	Eğitim Süresi	1.315	1.921
Öncelik 1	Eğitime Katılan Kişi Sayısı	2.190	7.186
Öncelik 1,2	Bilinçlendirme/ Yaygınlaştırma Faaliyeti Sayısı (Seminer, Konferans, Sergi, Çalıştay)	17	46
Öncelik 1,2	Ortak Kullanım Amaçlı Sosyal Alan / Mekan / Merkez Sayısı	8	30
Öncelik 2	Sürekli İstihdam	27	48
Öncelik 2	Geçici İstihdam	74	83

Kaynak: KAYS Verileri, AHİKA

3.5 Değerlendirme Kriterleri Kapsamında Programın İncelenmesi

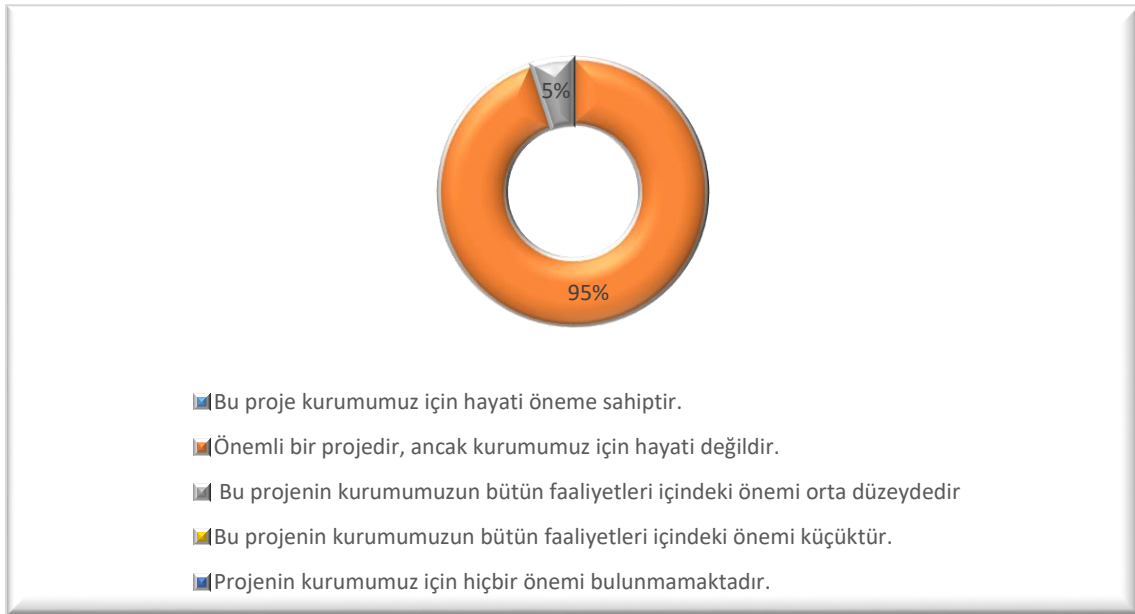
3.5.1 İlgililik

İlgililik kriteri kapsamında program hedeflerinin genel sosyo-ekonomik amaçlar ve ihtiyaçlar ile ve ulusal veya bölgesel plan ve programlar ile uyumu değerlendirilmektedir. Bu bağlamda, programın yararlanıcıların ihtiyaçlarıyla uyumu, programın ana faaliyet alanları ile uyumu konuları ele alınmıştır.

3.5.1.1 Programın Yararlanıcıların İhtiyaçlarıyla Uyumu

2017 Yılı Sosyal Kalkınma MDP için yapılan anket çalışmasına göre yararlanıcıların %95'i (19 yararlanıcı) projenin önemli bir proje olduğunu fakat kurum için hayati öneme sahip olmadığını dile getirirken %5'i (1 yararlanıcı) projenin kurumun bütün faaliyetleri içindeki öneminin orta düzeyde olduğunu dile getirmiştir. Yararlanıcıların verdikleri cevaplar değerlendirildiğinde kurumların neredeyse tamamının ana faaliyet konuları ile programın uyumlu olduğu ancak proje gerçekleşmediği takdirde kurumların temel faaliyetlerinin aksamayacağı anlaşılmaktadır (Şekil 4).

Şekil 4. Ankete Katılan Yararlanıcıların Yatırımları Hakkında Görüşleri, n=20

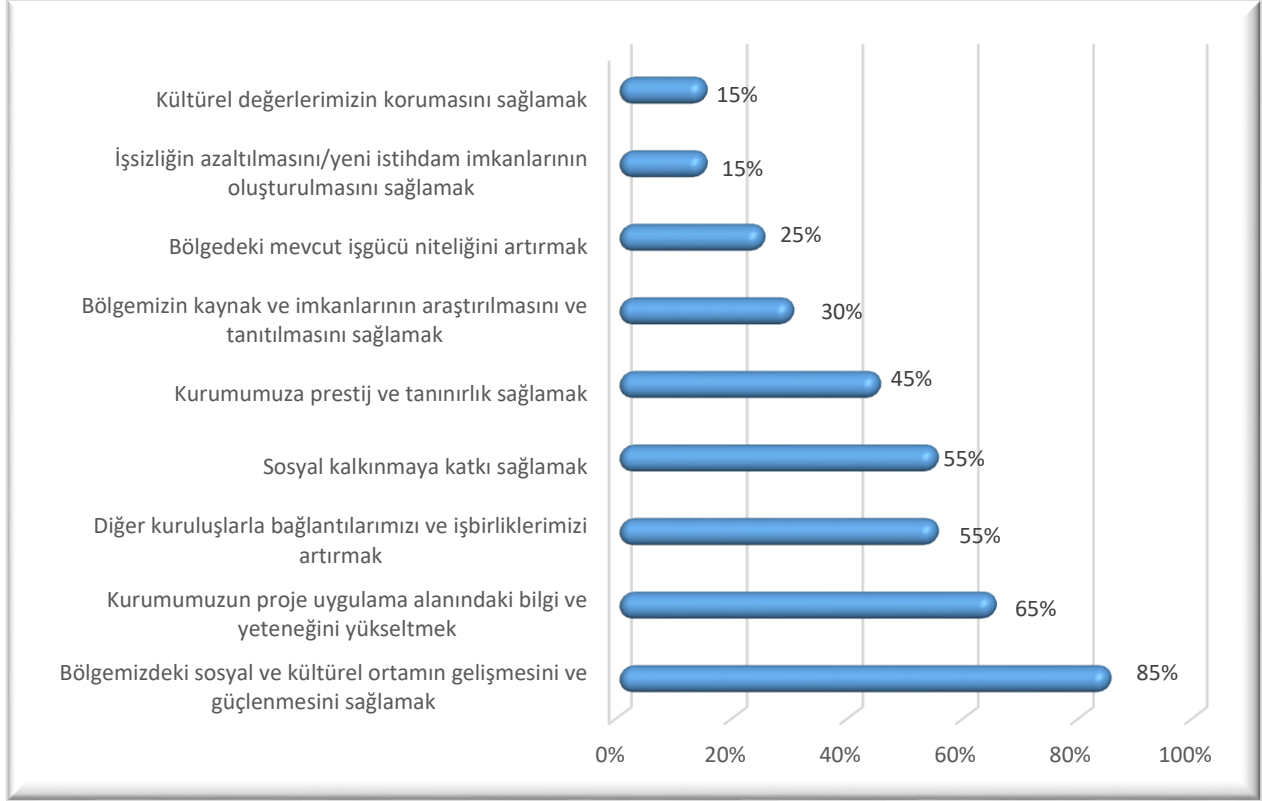

Kaynak: Program Sonrası Değerlendirme Anketleri, AHİKA

Başvuru sahiplerinin ihtiyaçları doğrultusunda programa başvuru nedenleri araştırıldığında; en yüksek orana sahip yanıt %85 ile 'Bölgemizdeki sosyal ve kültürel ortamın gelişmesini ve güçlenmesini sağlamak' şeklinde olurken, bu cevabı %65 ile 'Kurumun proje uygulama alanındaki bilgi ve yeteneğini yükseltmek' takip etmiştir. 'Sosyal kalkınmaya katkı sağlamak ve diğer kuruluşlarla bağlantılarımızı ve işbirliklerimizi artırmak' (%55), 'Kurumumuza prestij ve tanınırlık sağlamak' (%45), 'Bölgemizin kaynak ve imkanlarının araştırılmasını ve tanıtılmasını sağlamak' (%30), 'Bölgedeki mevcut işgücü niteliğini artırmak' (%25), 'İşsizliğin azaltılmasını / yeni istihdam imkanlarının oluşturulmasını sağlamak' (%15) ve 'Kültürel değerlerimizin korumasını sağlamak' (%15) seçenekleri öne çıkan diğer yanıtlardır. Sorulara verilen yanıtlar analiz

edildiğinde sosyo-ekonomik kalkınma için tasarlanan bu programın amaç ve öncelikleri ile başvuru sahiplerinin amaç ve hedeflerinin uyumlu olduğu değerlendirilmektedir (Şekil 5).

Şekil 5. Ankete Katılan Yararlanıcıların Programa Başvuru Nedenleri, n=20

Kaynak: Program Sonrası Değerlendirme Anketleri, AHİKA

3.5.1.2 Programın Ana Faaliyet Alanları ile Uyumu

2017 yılı Sosyal Kalkınma MDP kapsamında Ajanstan destek alarak projelerini başarıyla tamamlayan kurumların ana faaliyet alanlarına göre dağılımı Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. 2017 Yılı Sosyal Kalkınma MDP Tamamlanan Projelerin Ana Faaliyet Alanlarına Göre Dağılımı

Kurum	Proje Sayısı
Milli Eğitime Bağlı Okullar	8
Milli Eğitim Müdürlüğü	5
Mesleki Eğitim Merkezleri	2

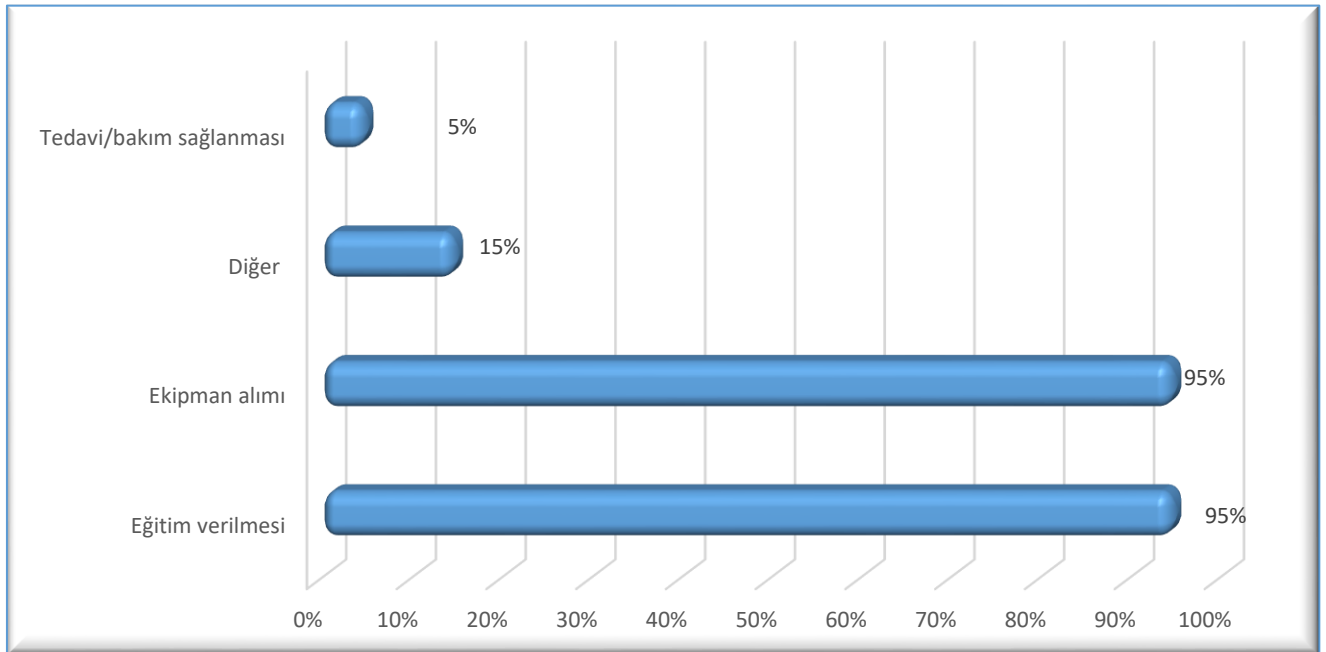
İl Tarım ve Orman Müdürlüğü	1
İl Sağlık Müdürlüğü	1
Bilim ve Sanat Merkezi	1
Rehberlik ve Araştırma Merkezi	1
Müze Müdürlüğü	1

Kaynak: Program Sonrası Değerlendirme Anketleri, AHİKA

Başarı ile tamamlanan 20 projede yararlanıcı kurumların statülerine bakıldığında 8 projenin okullar, 5 projenin Milli Eğitim Müdürlükleri ve 2 projenin Mesleki Eğitim Merkezleri tarafından yürütüldüğü görülmektedir.

Başvuru sahiplerinin projelerinde gerçekleştirdikleri faaliyetler incelendiğinde 19 projede (%95) eğitim verilmesi ve ekipman alımı faaliyetleri ön plana çıkmaktadır. Sadece Kırıkkale İl Sağlık Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen 1 projede (%5) ana faaliyet olarak tedavi ve bakım sağlanması faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Yararlanıcılar tarafından bildirilen diğer ana faaliyetler arasında 2 yararlanıcı kurumun yaptığı tadilat çalışmaları ve 1 yararlanıcının bildirdiği istihdama katkı sağlama faaliyetleri yer almaktadır (Şekil 6).

Şekil 6. Ankete Katılan Yararlanıcıların Proje Ana Faaliyetleri Hakkındaki Görüşleri, n=20

Kaynak: Program Sonrası Değerlendirme Anketleri, AHİKA

TR71 Bölgesinde sosyal kalkınmanın artırılması ve sürdürülebilirliğin sağlanması için program kapsamında belirlenen genel amaçlar arasında eğitimde hizmet kalitesinin artırılması ve yenilikçi yaklaşımlar ve hizmetlere erişimin kolaylaştırılması da bulunmaktadır. Bu bağlamda, programa başvuran kurumların çoğunlukla eğitim kurumları olması ve eğitimde kalitenin artırılmasına yönelik çalışmalar gerçekleştirmeleri programın söz konusu amaç ve öncelikleri ile uyusmaktadır.

3.5.2 Etkinlik

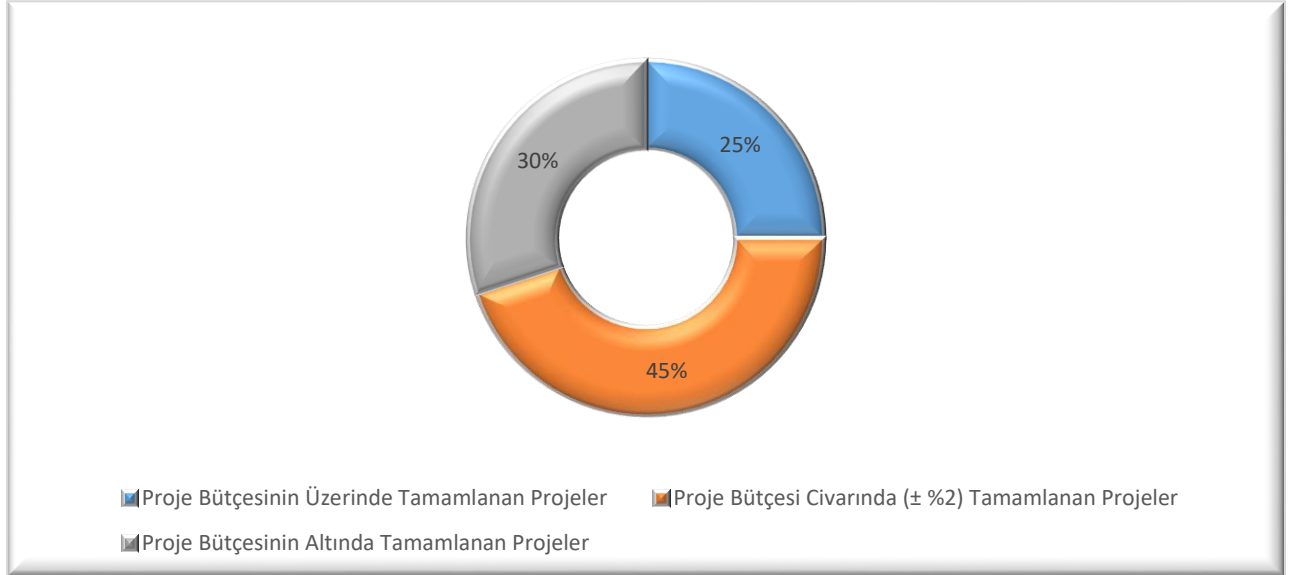
Etkinlik kriteri kapsamında; program sonucunda ortaya çıkan çıktılar, sonuçlar ve etkiler ile kullanılan kaynaklar, girdiler ve çıktılar orantılı olup olmadığı ölçülmektedir. Ayrıca program için ayrılan bütçe ile daha fazlasının yapıp yapılamayacağı değerlendirilmektedir. Bu bölümde projelerin bütçe kullanımı, zamanında tamamlanma durumları ve amaçladıkları çıktıları gerçekleştirme düzeyleri ele alınmıştır.

3.5.2.1 Projelerin Bütçe Kullanım Durumu

2017 yılı Sosyal Kalkınma MDP kapsamında tamamlan projelerin bütçe gerçekleşme durumlarına bakıldığında; projelerin %25'inin (5 proje) sözleşmeye bağlanan bütçesinin üzerinde bir bütçe ile tamamlandığı görülürken projelerin %30'u (6 proje) sözleşmeye bağlanan bütçenin altında bir bütçe ile tamamlanmıştır. Diğer taraftan projelerin %45'inin (9 proje) $\pm$ %2 tolerans aralığında sözleşmeye bağlanan bütçeye yakın bir bütçe ile tamamlandığı görülmektedir. Sözleşme bütçesinden daha yüksek bütçe ile tamamlanan projelerde sözleşme süresinin uzamasına bağlı olarak döviz kurlarında yaşanan artışlar ve proje faaliyetleri kapsamında alınacak ekipmanların fiyat artışları nedeniyle projelerin başlangıçtaki bütçesinden daha yüksek bir bütçe ile tamamlandığı anlaşılmaktadır. Sözleşmeye bağlanan bütçenin altında bir bütçe ile tamamlanan projelerde ise yapılan ihalelere yaklaşık maliyet tutarının altında bir teklif gelmesi ya da sözleşme değişikliği ile bazı faaliyetlerde ekipman veya iş azalışına gidilmesi sonucunda başlangıçtaki bütçeden daha düşük bir bütçe ile proje faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Proje faaliyetlerinin tam olarak tamamlandığı dikkate alındığında proje bütçelerinin etkin bir şekilde kullanıldığını söylemek mümkündür (Şekil 7).

Şekil 7. Projelerin Bütçe Kullanım Durumu, n=20

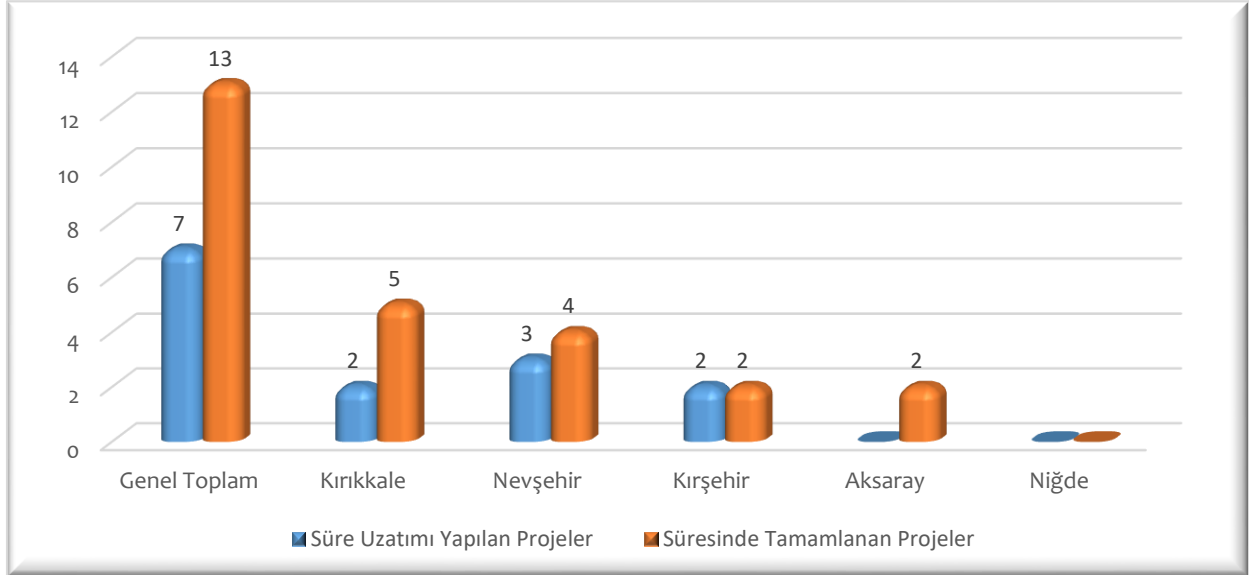
Kaynak: Program İzleme Verileri, AHİKA

3.5.2.2 Projelerin Zamanında Tamamlanma Durumu

2017 yılı Sosyal Kalkınma MDP kapsamında tamamlanan 20 projeden 14' ünün 12 ay, 2 projenin 10 ay ve 4 projenin ise 9 aylık süre içinde tamamlandığı görülmektedir. Program kapsamında sözleşme değişiklikleri için toplamda 27 adet zeyilname onaylanmış, bunlardan 7 tanesi süre uzatımı için hazırlanmıştır.

Süre uzatımı için sunulan 7 zeyilname ile projelerin süresi 6'şar ay uzatılmış, 5 projenin süresi 12 aydan 18 aya, 1 projenin süresi 10 aydan 16 aya ve 1 projenin süresi ise 9 aydan 15 aya uzatılmıştır. Buradan anlaşılacağı üzere projelerin %65'i (13 proje) başlangıçta belirlenen süre içinde tamamlanmış, yalnızca 7 projede (%35) süre uzatımına ihtiyaç duyulmuştur. Süre uzatımı gerçekleştirilen projelerin iller bazında dağılımı ise Şekil 8'de gösterilmektedir. Projelerin süre uzatımı gerekçeleri incelendiğinde; bazı projelerde faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi sürecinde planlama hataları yapıldığı bazı projelerde ise döviz kurlarında yaşanan artışların bütçe değişikliklerine sebebiyet vermesi sonucunda proje sürelerinin uzatılmasına ihtiyaç olduğu görülmektedir.

Şekil 8. Projelerin Zamanında Tamamlanma Durumu, n=20

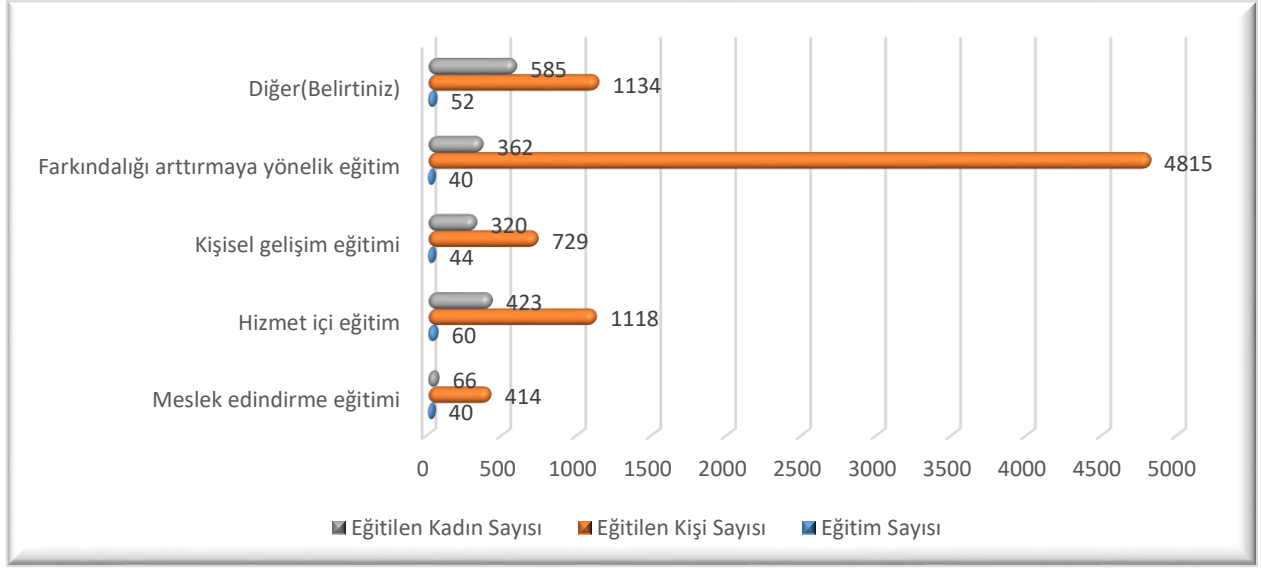

Kaynak: Program İzleme Verileri, AHİKA

3.5.2.3 Programın Çıktıları

Program kapsamında yararlanıcıların elde ettikleri çıktılarının başında yararlanıcı kurum personellerine sağlanan eğitimler gelmektedir. Anketlere verilen cevaplardan elde edilen verilere göre projeler kapsamında 1.756'sı kadın olmak üzere toplam 8.210 kişiye 236 adet eğitim verilmiştir. Eğitimlerin %16,95'i (40 eğitim) meslek edindirme eğitimleri, %16,95'i (40 eğitim) farkındalığı artırmaya yönelik eğitimler, %18,65'i (44 eğitim) kişisel gelişim eğitimleri ve %25,45'i (60 eğitim) hizmet içi eğitimler şeklindedir. Ayrıca eğitimlerin %22'sini oluşturan diğer eğitimler kapsamında yararlanıcı kurumların ihtiyaçlarına ve görev alanlarına göre talep edilen sosyo-ekonomik kalkınmanın artırılmasına yönelik eğitimler verilmiştir (Şekil 9).

Şekil 9. Ankete Katılan Yararlanıcıların Proje Çıktıları, n=20

Kaynak: Program Sonrası Değerlendirme Anketleri, AHİKA

3.5.3 Etkililik

Etkililik kriteri kapsamında; programın amaçlanan sonuçlara ulaşip ulaşmadığı, uygulamada ortaya çıkan zorluklar, programın dışsal etkileri ve bunların çözüm yöntemleri dikkate alınmaktadır. Bu bağlamda, programın sonuçları ve hedeflere ulaşma durumu, program sonucunda ortaya çıkan çıktılar sonuçlar veya etkilerin programın temel hedefleri ile uyumlu olup olmadığı değerlendirilmektedir.

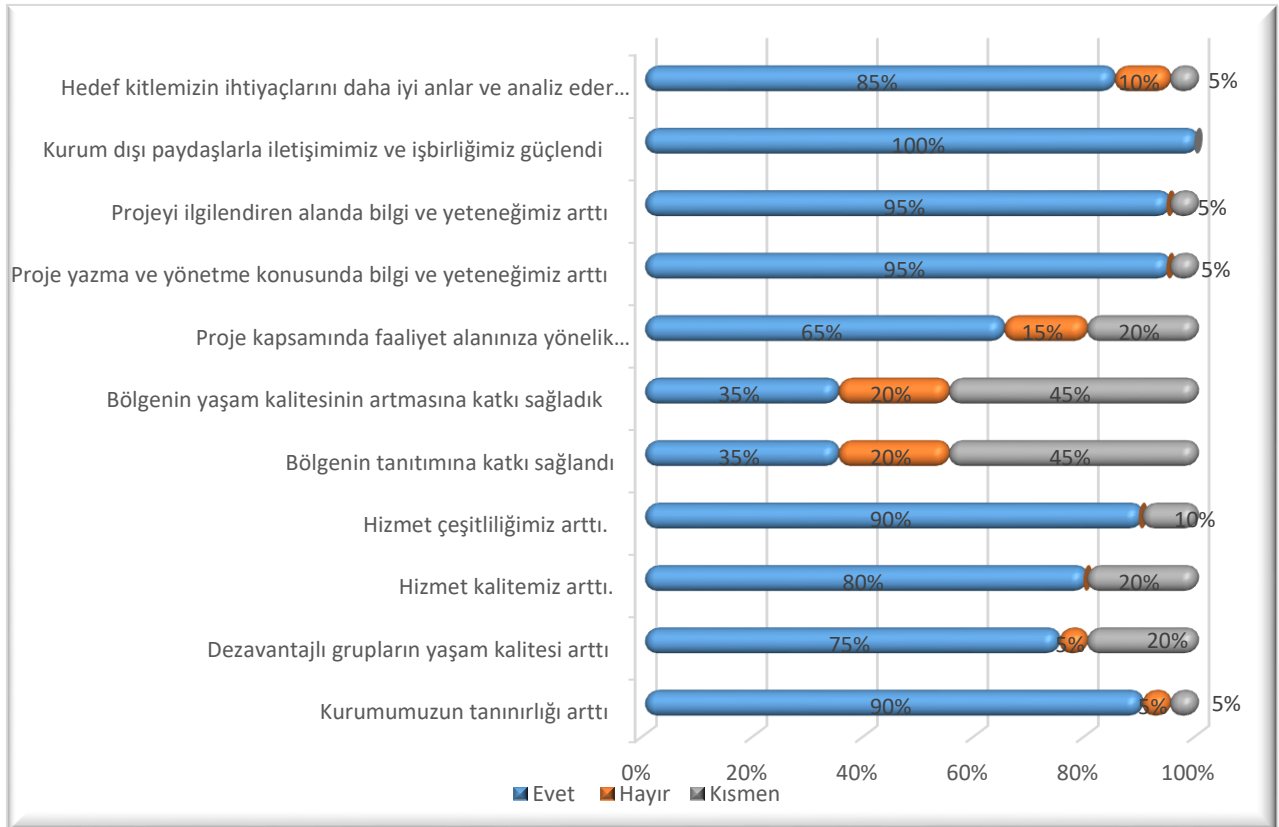
3.5.3.1 Programın Sonuçları

Yapılan saha çalışması kapsamında proje sonunda yararlanıcıların elde ettikleri sonuçlar da irdelenmiştir. Sosyal Kalkınma MDP kapsamında yararlanıcıların %100'ü (20 proje) kurum dışı paydaşlarla iletişimlerinin ve işbirliklerinin güçlendiğini belirtmişlerdir. Yararlanıcıların %95'i (19 proje) projeyi ilgilendiren alanda proje yazma ve yönetme konularında bilgi ve yeteneklerinin arttığını belirtirken yalnızca % 5'i (1 proje) bu konularda bilgi ve yeteneklerin kısmen arttığını belirtmiştir. Diğer taraftan yararlanıcıların %90'ı (18 proje) kurumlarının tanınırlığı ve hizmet çeşitliliklerinin arttığını belirtirken %10'u (2 proje) hizmet çeşitliliklerinin kısmen arttığını, %5'i (1 proje) ise kurumlarının tanınırlığının artmadığını belirtmiştir.

Program kapsamında yararlanıcıların %85'i (17 yararlanıcı) hedef kitlelerinin ihtiyaçlarını daha iyi anlar ve analiz eder hale geldiklerini belirtirken %5'i (1 yararlanıcı) bu durumun kısmen gerçekleştiğini, %10'u (2 yararlanıcı) ise söz konusu durumun gerçekleşmediğini ifade etmiştir. Yararlanıcıların %80'i (16 yararlanıcı) hizmet kalitelerinin arttığını belirtirken %20'si (4 yararlanıcı) hizmet kalitelerinin kısmen arttığını belirtmiştir. Yararlanıcıların %75'i (15 yararlanıcı) dezavantajlı grupların yaşam kalitesinin arttığını belirtirken %20'si (4 yararlanıcı) dezavantajlı grupların yaşam kalitesinin kısmen arttığını %5'i (1 yararlanıcı) ise yaşam kalitesinin artmadığını belirtmiştir.

Yapılan anket çalışması kapsamında yararlanıcıların %65'i (13 yararlanıcı) proje kapsamında faaliyet alanına yönelik iyileştirilen/geliştirilen tesis sayısının arttığını, %20'si (4 yararlanıcı) iyileştirilen ve geliştirilen tesis sayılarının kısmen arttığını, yararlanıcıların %15'i (3 yararlanıcı) ise tesis sayısının artmadığını belirtmiştir. Ayrıca yararlanıcıların %35'i bölgenin tanıtımına ve yaşam kalitesinin artmasına katkı sağlandığını ifade etmiştir (Şekil 10).

Şekil 10. Ankete Katılan Yararlanıcıların Proje Çıktıları ile Elde Ettikleri Sonuçlar; n=20

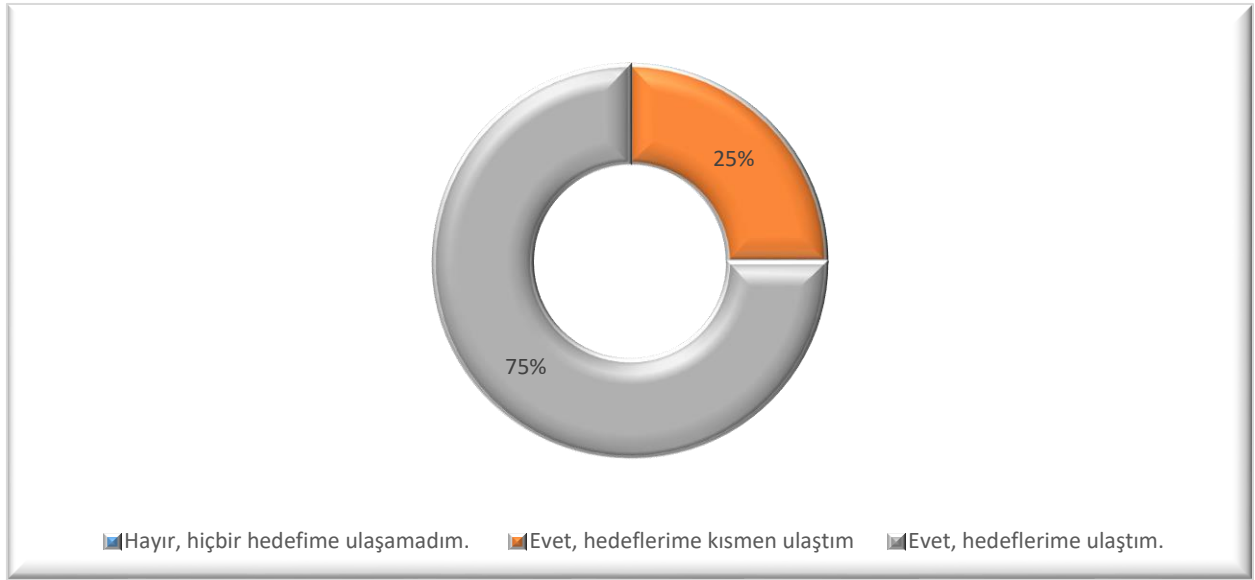

Kaynak: Program Sonrası Değerlendirme Anketleri, AHİKA

3.5.3.2 Hedeflere Ulaşma Durumu

Yapılan çalışma kapsamında elde edilen verilere göre yararlanıcıların %75'i (15 proje) hedeflerine ulaştıklarını %25'i (5 proje) ise hedeflerine kısmen ulaştıklarını belirtmişlerdir. Bu sonuçlara göre bölgede sosyal kalkınmanın artırılması amacıyla tasarlanan bu programın yararlanıcıların projeleri kapsamında belirledikleri amaç ve hedeflere ulaşmalarında etkili olduğu görülmektedir (Şekil 11).

Şekil 11. Ankete Katılan Yararlanıcıların Hedeflerine Ulaşma Durumu, n=20

Kaynak: Program Sonrası Değerlendirme Anketleri, AHİKA

3.5.4 Etki

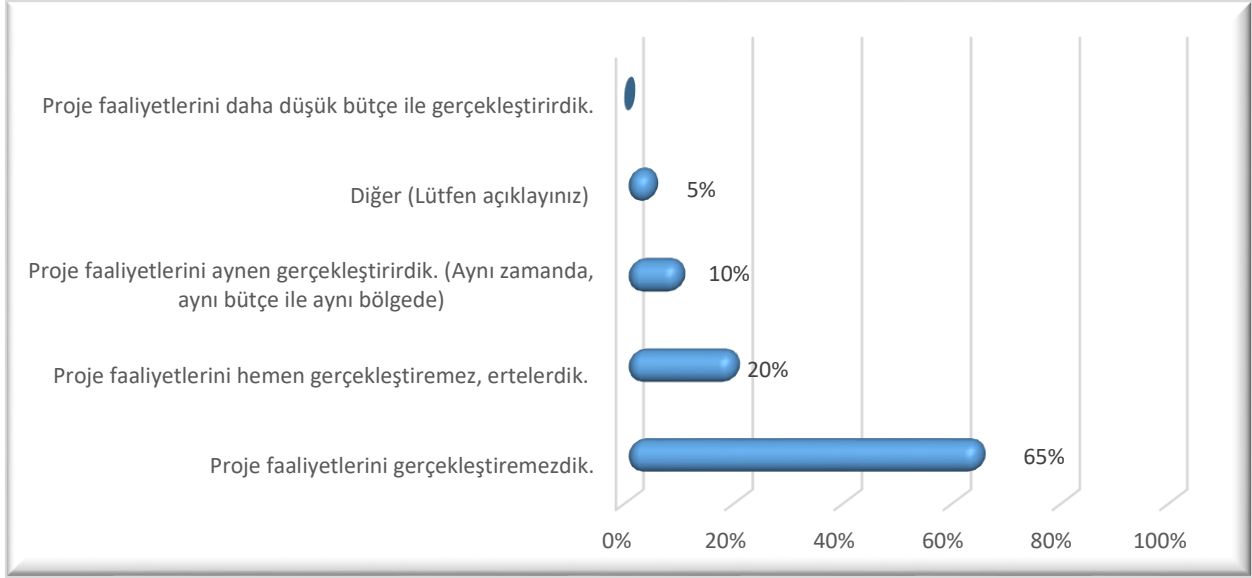
Etki kriteri kapsamında, programın sosyo-ekonomik bakımdan uzun vadeli ve kapsamlı sonuçları değerlendirilmektedir. Bu bölümde, proje faaliyetlerinin gerçekleşme durumu ve programın yararlanıcılar üzerindeki diğer etkileri ele alınmıştır.

3.5.4.1 Proje Faaliyetlerinin Gerçekleşme Durumu

Program kapsamında hibe katkısı alma ya da almama durumunda proje faaliyetlerinin uygulanıp uygulanamayacağı konusunda; yararlanıcıların %65'i (13 proje) faaliyetlerini gerçekleştiremeyeceklerini, %20'si (4 proje) faaliyetlerini hemen gerçekleştiremeyip erteleyeceklerini, %10'u (2 proje) aynı bütçe ile proje faaliyetlerini aynı bölgede gerçekleştirebileceklerini, % 5'i (1 proje) ise faaliyetlerini kısmen gerçekleştirebileceklerini ifade

etmişlerdir. Buradan anlaşılacağı üzere yararlanıcıların %85'i program kapsamında sağlanan hibe desteği olmadan projelerine ait faaliyetleri gerçekleştiremeyeceklerini belirtmişlerdir. Sonuç olarak Sosyal Kalkınma Mali Destek Programının proje yararlanıcılarının amaç ve hedeflerini gerçekleştirmelerinde büyük oranda etkili olduğu görülmektedir (Şekil 12).

Şekil 12. Ankete Katılan Yararlanıcıların Proje Faaliyetlerini Gerçekleştirme Durumu, n=20

Kaynak: Program Sonrası Değerlendirme Anketleri, AHİKA

3.5.4.2 Programın Yararlanıcılar Üzerindeki Diğer Etkileri

Programın yararlanıcılar üzerindeki etkileri araştırıldığında, Ajanstan hibe desteği alan kurum ve kuruluşların destek aldıktan sonraki 5 yıl içinde hibe ve destek mekanizmaları kapsamında başvuru yaptığı veya yürüttüğü proje sayılarında azalma olduğu görülmektedir. Bu veriler ışığında proje yazma ve yürütme kültürünün bölgede henüz yeteri kadar gelişmediği görülmektedir (Tablo 8).

Tablo 8. Ankete Katılan Yararlanıcıların Ajanstan Destek Almadan Önceki 5 Yıl İçerisinde ve Destek Aldıktan Sonraki 5 Yıl İçerisinde Yürüttükleri Proje Sayıları

Proje Başvuru Sayısı	Ajanstan Destek Almadan Önceki 5 Yıl İçerisinde Başvuran Yararlanıcı Sayısı	Ajanstan Destek Aldıktan Sonraki 5 Yıl İçerisinde Başvuran Yararlanıcı Sayısı
0	7	11
1-3	11	5
4-6	2	4
7 ve Üzeri	0	0

Kaynak: Program Sonrası Değerlendirme Anketleri, AHİKA

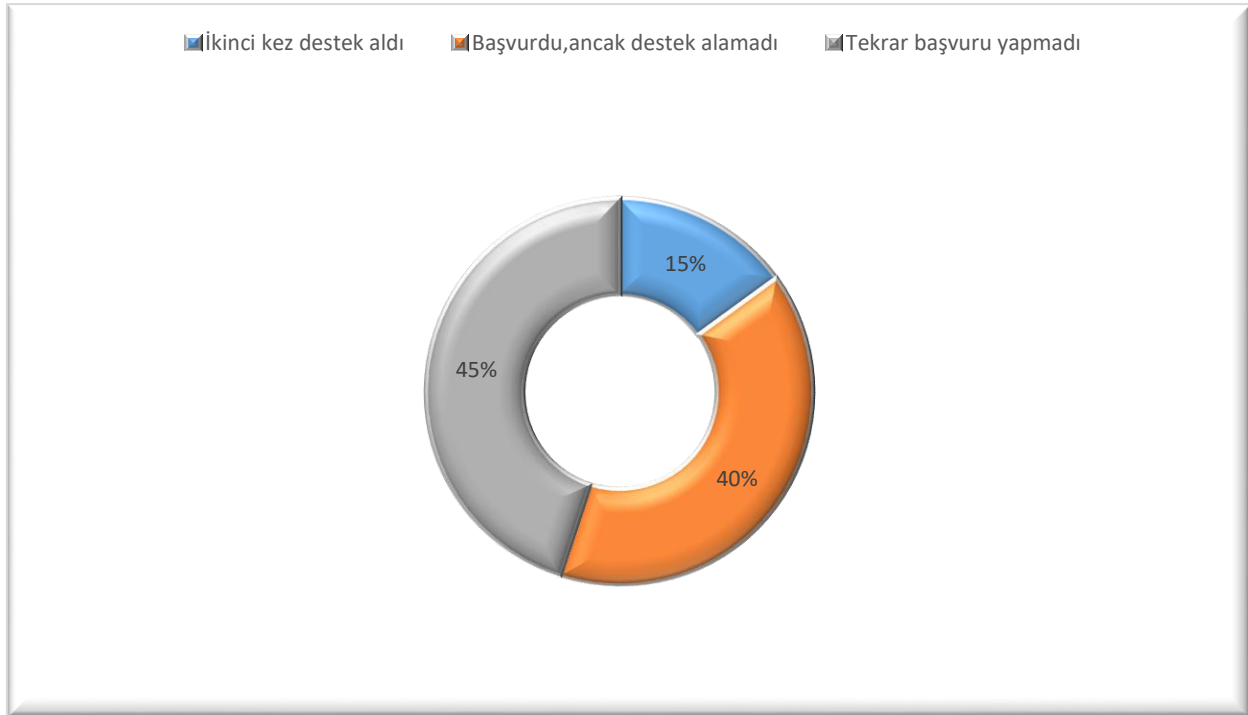
3.5.5 Sürdürülebilirlik

Sürdürülebilirlik kriteri kapsamında; program sonucunda meydana gelen çıktılar, sonuçlar ve etkilerin devamlılığı dikkate alınmaktadır. Programın uygulanması sonucunda meydana gelen sonuçların sağlanan mali destek sona erdikten sonra da yararlanıcıların kendi kaynakları veya diğer dışsal kaynaklar ile sürdürülebilme durumu değerlendirilmektedir. Bu bölümde yararlanıcıların proje yürütme ve yönetme kapasitesi ve projelerin sürdürülebilirliği konuları ele alınmıştır.

3.5.5.1 Proje Yürütme ve Yönetme Kapasitesi

Gerçekleştirilen ankette yararlanıcılara sorulan “Ajans programlarına tekrar başvuru yaptınız mı” sorusuna cevap olarak projelerini başarılı bir şekilde tamamlayan 20 kurumdan %55'i (11 yararlanıcı) Ajansın destek programlarına tekrar başvuru yaptığını, %15'i (3 yararlanıcı) Ajansın ikinci defa destek aldığını, %45'i (9 yararlanıcı) ise Ajans programlarına tekrar başvuru yapmadığını belirtmiştir (Şekil 13).

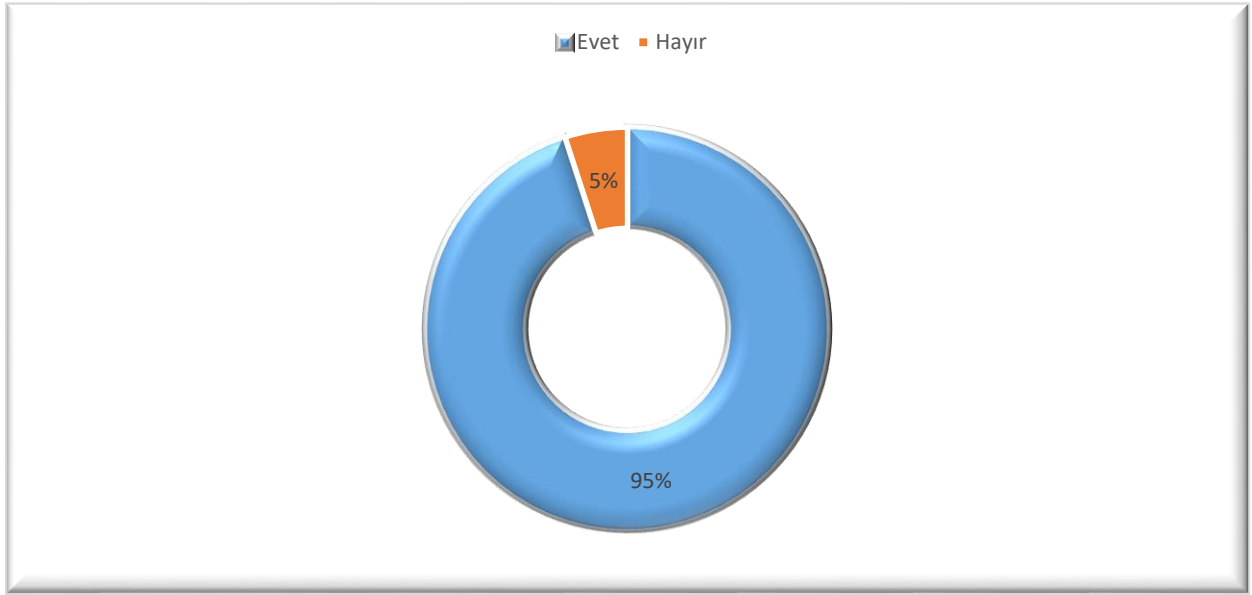
Şekil 13. Ankete Katılan Yararlanıcıların Ajansa Tekrar Destek Başvurusu Yapma ve Destek Alma Durumu, n=20

Kaynak: Program Sonrası Değerlendirme Anketleri, AHİKA

Yararlanıcılara yöneltilen “İhtiyaçlarınıza uygun bir destek olması halinde Ajanstan tekrar destek almayı düşünür müsünüz” sorusuna ilişkin olarak 20 yararlanıcıdan 19'u evet cevabını vermiştir. Sadece 1 yararlanıcı Ajanstan destek almayı düşünmediğini belirtmiştir. Destek almayı düşünmeyen yararlanıcı Ajansın desteklerinde hibe oranının %100 olmaması ve eş finansman temininde güçlük çekilmesi nedeniyle destek almayı düşünmediğini ifade etmiştir. Ajans destek programlarına yararlanıcıların tamamına yakınının tekrar başvuru yapmak istemesi programın başarılı olduğunu gösteren bir unsur olarak değerlendirilmektedir (Şekil 14).

Şekil 14. Ankete Katılan Yararlanıcıların Ajanstan Tekrar Destek Alma Durumu, n=20

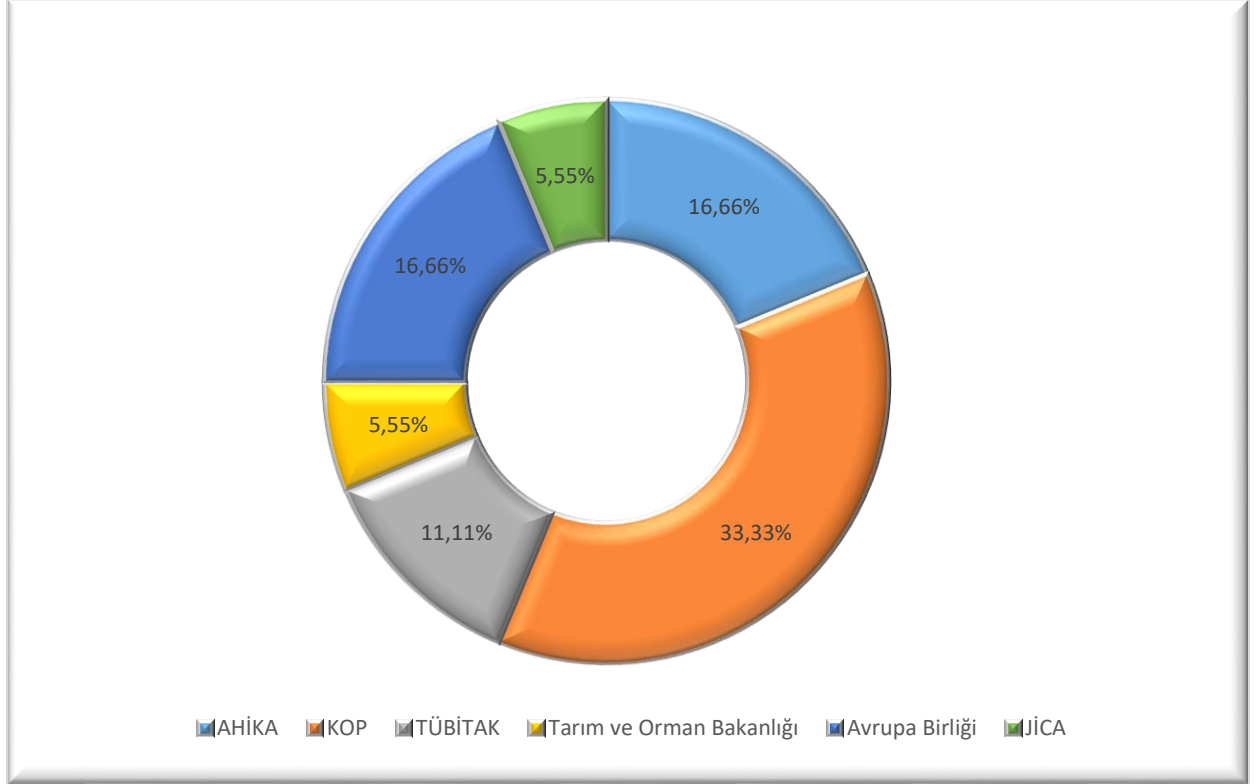

Kaynak: Program Sonrası Değerlendirme Anketleri, AHİKA

“Proje sayesinde edinilen tecrübe ile herhangi bir kurum/kuruluşa proje başvurusunda bulunuldu mu / hibe desteği alındı mı” sorusuna ankete katılan yararlanıcıların % 40'ı evet cevabını verirken, geriye kalan %60'ı herhangi bir destek almadıklarını belirtmişlerdir. Destek alan yararlanıcılar toplamda 18 proje gerçekleştirirken, 3 yararlanıcı hem Ajanstan hem de diğer kurumlardan destek almıştır. Ajans dışında Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (KOP), Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK), Türkiye Ulusal Ajansı, Avrupa Birliği (AB), Tarım ve Orman Bakanlığı ve Japonya Ulusal İşbirliği Ajansı (JİCA) gibi ulusal ve uluslararası kurumlardan destek alınmıştır. Ajans dışında en çok destek alınan kurum ise %33,33 (6 proje) ile Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (KOP) olmuştur (Şekil 15).

Şekil 15. Ankete Katılan Yararlanıcıların Destek Başvurusu Yaptıkları Kurumlar, n=20

Kaynak: Program Sonrası Değerlendirme Anketleri, AHİKA

3.5.5.2 Projelerin Sürdürülebilirliği

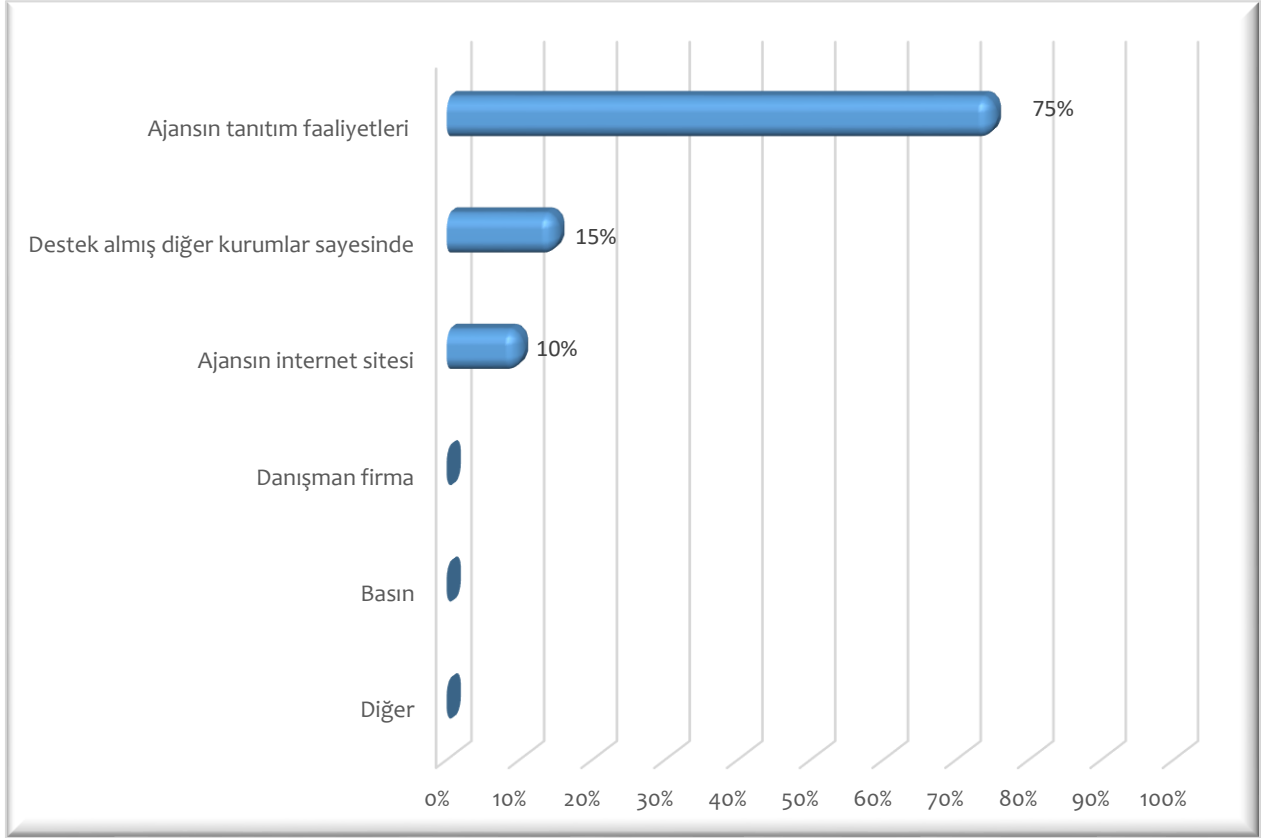
Program kapsamında desteklenen projelerin faaliyetlerinin devam ettirilip ettirilmediği konusunda sorulan sorudan elde edilen verilere göre yararlanıcıların tamamı projeleri kapsamında uygulanan faaliyetlerin devam ettiğini bildirmişlerdir. Bu sonuçlardan anlaşılacağı üzere Sosyal Kalkınma MDP kapsamında desteklenen projelerin sürdürülebilir olduğu görülmektedir.

3.6 Proje Uygulama Süreci

3.6.1 Yararlanıcıların Programdan Haberdar Olma Yolları

Yararlanıcıların proje teklif çağrısından haberdar olma yollarına bakıldığında en etkili yöntemin %75 ile Ajansın tanıtım faaliyetleri olduğu görülmektedir. Ajansın internet sitesi aracılığı ile haberdar olduğunu söyleyen yararlanıcıların oranı %10, daha önce destek almış diğer kurumlar vasıtasıyla haberdar olduğunu dile getiren yararlanıcıların oranı ise %15'tir (Şekil 16).

Şekil 16. Ankete Katılan Yararlanıcıların Programdan Haberdar Olma Yolları, n=20

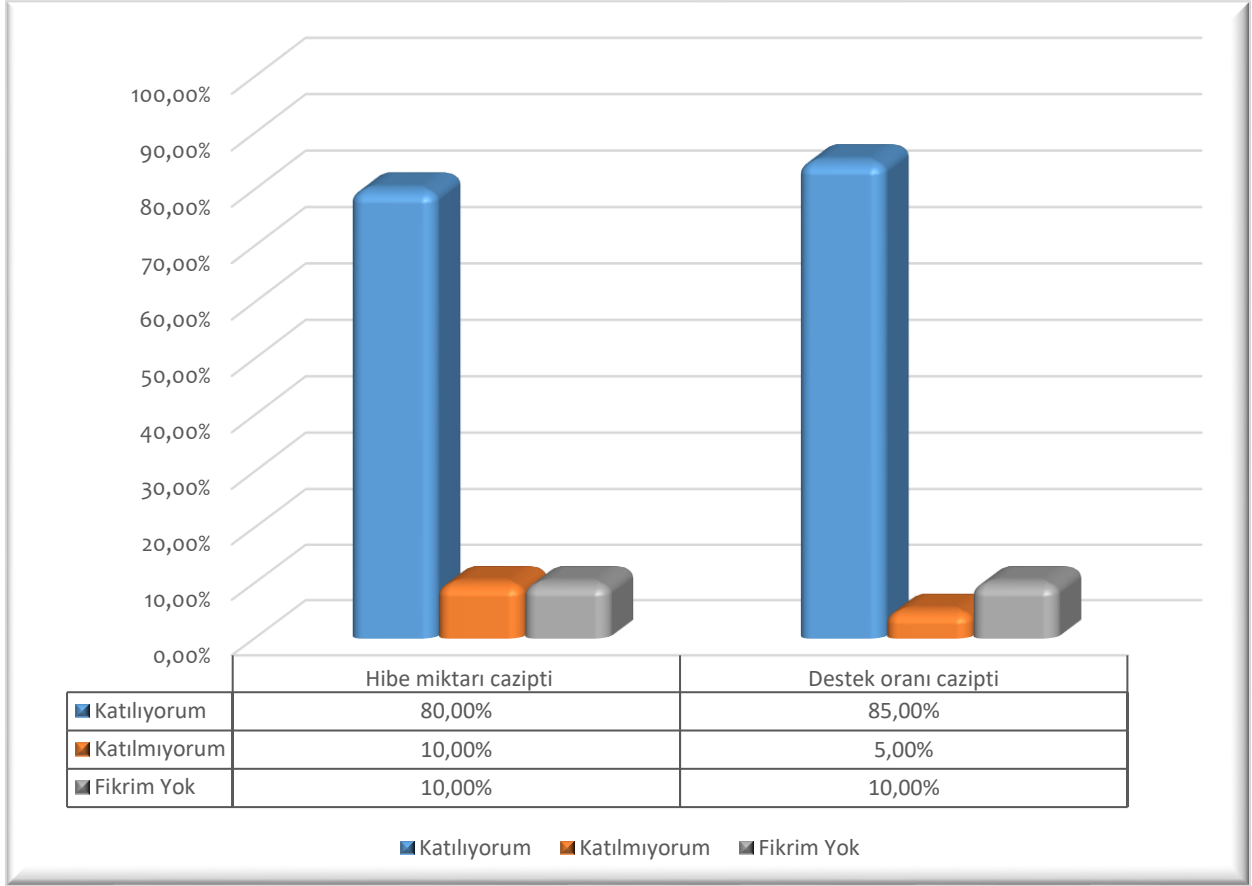
Kaynak: Program Sonrası Değerlendirme Anketleri, AHİKA

3.6.2 Yararlanıcıların Programı Finansal Olarak Değerlendirmeleri

2017 yılı Sosyal Kalkınma Mali Destek Programı yararlanıcılarının tamamı kar amacı gütmeyen kurum ve kuruluşlar olduğundan projelerde eş finansman tutarları kurumların kendi bütçeleri ve/veya personel maaşları vasıtasıyla karşılanmıştır.

Anket çalışması gerçekleştirilen 20 projede yararlanıcıların % 80'ini temsil eden 16 yararlanıcı programın hibe miktarının cazip olduğunu, %85'i (17 yararlanıcı) ise destek oranının cazip olduğunu belirtmişlerdir. 2 yararlanıcı hibe miktarının cazip olmadığını ve 1 yararlanıcı ise sağlanan destek oranının cazip olmadığını ifade etmiştir. Hibe miktarı ve destek oranının cazip olup olmadığı konusunda yalnızca 2 yararlanıcı fikir belirtmemiştir. Bu verilerden yola çıkarak hibe miktarı ve destek oranının cazipliği konusunda yararlanıcıların büyük çoğunluğunun memnun olduğunu söylemek mümkündür (Şekil 17).

Şekil 17. Ankete Katılan Yararlanıcıların Programı Finansal Olarak Değerlendirmeleri, n=20

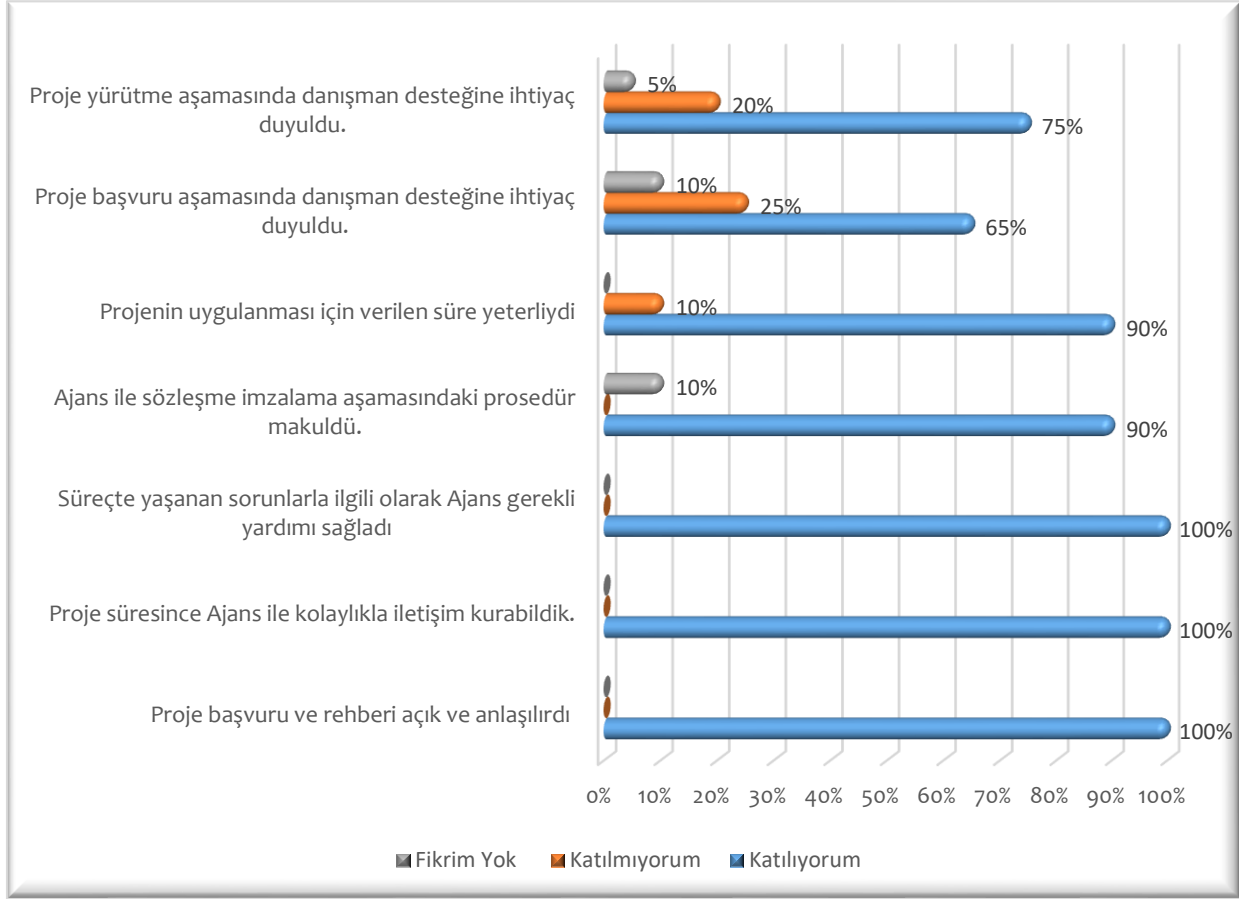

Kaynak: Program Sonrası Değerlendirme Anketleri, AHİKA

3.6.3 Yararlanıcıların Program Başvuru Süreçlerine Dair Görüşleri

Yapılan saha araştırmasında yararlanıcıların program başvuru süreçlerine dair görüşleri de alınmıştır. Proje başvuru rehberinin açıklığı ve anlaşılabilirliği, proje sürecinde Ajans ile iletişim ve Ajansın gerekli yardımları sağlaması gibi hususlarda yararlanıcıların tamamı olumlu yanıtlar vermişlerdir. Ajans ile sözleşme imzalama aşamasındaki prosedürlerin makul olup olmadığı ve proje uygulama süresinin yeterli olup olmadığı konusunda yararlanıcıların %90'ı olumlu görüş belirtmişlerdir. Yararlanıcıların %75'i proje yürütme aşamasında, %65'i ise proje başvuru aşamasında danışman desteğine ihtiyaç duyduklarını ifade etmişlerdir (Şekil 18). Bu verilerden hareketle, bölgede proje kültürünün yerleşmesi ve kurumların danışman desteğine ihtiyaç duymadan projelerini hazırlayabilmeleri için daha fazla proje döngüsü eğitimine ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.

Şekil 18. Ankete Katılan Yararlanıcıların Destek Süreçlerinin Uygunluğuna Dair Görüşleri, n=20

Kaynak: Program Sonrası Değerlendirme Anketleri, AHİKA

4. SONUÇ VE DEĞERLENDİRMELER

Türkiye'nin coğrafi olarak merkezinde bulunan TR71 Bölgesi; Aksaray, Kırıkkale, Kırşehir, Nevşehir ve Niğde illerini kapsamaktadır. 2017 yılı Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksine (SEGE) göre Aksaray 51, Kırıkkale 33, Kırşehir 30, Nevşehir 40 ve Niğde 57. sırada yer almaktadır. Bu bağlamda bölgenin sosyal ve ekonomik refahının artırılması adına sosyal ve kültürel faaliyetler ile zenginleştirilmesi ve desteklenmesi önem taşımaktadır.

Bölgede sosyo-ekonomik gelişmeyi sağlayabilmek adına AHİKA sosyal kalkınma alanında ilk desteği 2015 yılında vermiştir. Dezavantajlı/kırılğan grupların sosyo-ekonomik hayata entegrasyonunun sağlanması ve bu gruplara yönelik sosyal girişimciliğin geliştirilmesi, yoksulluk, göç, suç, erken evlilik, eğitimin terkedilmesi, madde bağımlılığı, şiddet gibi toplumsal problemlerle mücadele yollarının geliştirilmesi ve sığınmacıların sosyal ve ekonomik yaşama entegrasyonunun güçlendirilmesi öncelikleri belirlenerek 2015 yılı Sosyal Kalkınma Mali Destek Programı uygulanmıştır.

“Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (BGUS) 2014-2023” hedefleri arasında yer alan temel haklar çerçevesinde eğitimden eşit koşullarda faydalanabilme olanaklarının desteklenmesi konusu 2017 yılı Sosyal Kalkınma Mali Destek Programı'nın da hedeflerinden birisidir. Yukarıda bahsi geçen gerekçeler çerçevesinde 2017 yılı Sosyal Kalkınma Mali Destek Programı tasarlanmış ve söz konusu program kapsamında 2 öncelik belirlenmiştir.

Öncelik 1: Eğitimde yenilikçi yöntem ve uygulamalarla hizmet kalitesinin artırılması ve hizmetlere erişimin kolaylaştırılması,

Öncelik 2: Dezavantajlı/kırılğan grupların sosyo-ekonomik hayata entegrasyonunun sağlanması ve bu gruplara yönelik sosyal girişimciliğin geliştirilmesi.

Programın hedef kitlesi kar amacı gütmeyen kamu kurumları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversiteler, mesleki eğitim kurumları, belediyeler, kaymakamlıklar ve sivil toplum kuruluşlarıdır (vakıflar, dernekler, birlikler, kooperatifler vb.). Program çağrısı kapsamında 171 proje başvurusu yapılmış, bunların yaklaşık %40'ı (68 adet) teknik ve mali değerlendirmede başarılı bulunmuş, fakat program bütçesinin kısıtlı olması sebebiyle Ajans tarafından sadece en yüksek puana sahip 21 projenin yararlanıcısı ile sözleşme imzalanmıştır. Hibe desteği almaya hak kazanan ve sözleşme imzalanan projelerden 1 tanesi proje uygulama aşamasında karşılıklı

feshedilmiş olup toplamda 20 proje başarıyla tamamlanmıştır. Başarı ile tamamlanan projelerin kurum bazında dağılımına bakıldığında, İl Milli Eğitim Müdürlükleri ve bağlı kuruluşlar tarafından 17 proje, Müze Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğü ve İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından 1'er adet proje yürütüldüğü görülmektedir.

2017 yılı Sosyal Kalkınma MDP'nin çağrı bütçesi başlangıçta 3 milyon TL olarak belirlenmiş, program bütçesinin yetersiz kalması sonucu aynı dönemde ilana çıkılan Küçük Ölçekli Altyapı (KÖA) MDP bütçesinden artan 66.150,04 TL Ajans Yönetim Kurulu kararı ile aktarılarak toplamda 3.066.150,04 TL şeklinde sözleşmeye bağlanmış ve 21 projeye dağıtılmıştır. Sözleşmeye bağlanan destek tutarının ise 2.897.724,87 TL'lik bölümü (%94,50'si) kullanılmıştır.

Yararlanıcıların proje teklif çağrısından haberdar olma yollarına bakıldığında en etkili yöntemin %75 ile Ajansın tanıtım faaliyetleri olduğu görülmektedir. Ajansın internet sitesi aracılığı ile haberdar olduğunu söyleyen yararlanıcıların oranı %10, daha önce destek almış diğer kurumlar vasıtasıyla haberdar olduğunu dile getiren yararlanıcıların oranı ise %15'tir. Bu sonuçlar Ajansın bölgede tanınırlığının yüksek olduğunu göstermektedir.

Yapılan anketlerden elde edilen sonuçlar incelendiğinde; yararlanıcıların %95' i projeyi önemli bir proje olarak tanımlamakta fakat kurumları için hayati derecede önemli bir proje olarak görmemektedir. Bununla birlikte yararlanıcıların %85'i hibe desteği olmadan projelerine ait faaliyetleri hayata geçiremeyeceklerini belirtmişlerdir. Ayrıca yararlanıcıların %75'i bu program sayesinde hedeflerine ulaştığını belirtirken yalnızca %25'i hedeflerine kısmen ulaştıklarını ifade etmişlerdir. Bu sonuçlardan programın yararlanıcıların hedefleri ve ihtiyaçları için önemli olduğu anlaşılmaktadır.

Programın sonuçları ve çıktıları incelendiğinde yararlanıcıların tamamı kurum dışı paydaşlar ile iletişimlerinin ve işbirliklerinin güçlendiğini, yararlanıcıların %95'i ise projeyi ilgilendiren alanda ve proje yazma ve yönetme konusunda bilgi ve yeteneklerinin arttığını bildirmişlerdir. Buna ek olarak yararlanıcıların %90'ı program sayesinde kurumlarının tanınırlıklarının ve hizmet çeşitliliğinin arttığını ifade etmişlerdir. Bu sonuçlar ve etkilerin programın temel hedefleri ile uyumlu olduğu değerlendirilmektedir.

Anket çalışması gerçekleştirilen 20 projede yararlanıcıların % 80'ini temsil eden 16 yararlanıcı programın hibe miktarının cazip olduğunu, %85'i (17 yararlanıcı) ise destek oranının cazip

olduğunu belirtmişlerdir. 2 yararlanıcı hibe miktarının cazip olmadığını ve 1 yararlanıcı ise sağlanan destek oranının cazip olmadığını ifade etmiştir. Hibe miktarı ve destek oranının cazip olup olmadığı konusunda yalnızca 2 yararlanıcı fikir belirtmemiştir. Bu verilerden yola çıkarak, hibe miktarı ve destek oranının cazipliği hususunda yararlanıcıların büyük çoğunluğunun memnun olduğunu söylemek mümkündür.

Yapılan saha araştırmasında yararlanıcıların program başvuru süreçlerine dair görüşleri de alınmıştır. Proje başvuru rehberinin açıklığı ve anlaşılabilirliği, proje sürecinde Ajans ile iletişim ve Ajansın gerekli yardımları sağlaması gibi hususlarda yararlanıcıların tamamı olumlu yanıtlar vermişlerdir. Ajans ile sözleşme imzalama aşamasındaki prosedürlerin makul olup olmadığı ve proje uygulama süresinin yeterli olup olmadığı konusunda yararlanıcıların %90'ı olumlu görüş belirtmişlerdir. Yararlanıcıların %75'i proje yürütme aşamasında, %65'i ise proje başvuru aşamasında danışman desteğine ihtiyaç duyduklarını ifade etmişlerdir. Bu verilerden hareketle, bölgede proje kültürünün yerleşmesi ve kurumların danışman desteğine ihtiyaç duymadan projelerini hazırlayabilmeleri için daha fazla proje döngüsü eğitimine ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.

Yararlanıcılara yöneltilen “İhtiyaçlarınıza uygun bir destek olması halinde Ajanstan tekrar destek almayı düşünür müsünüz” sorusuna ilişkin olarak 20 yararlanıcıdan 19'u evet cevabını vermiştir. Sadece 1 yararlanıcı Ajanstan destek almayı düşünmediğini belirtmiştir. Destek almayı düşünmeyen yararlanıcı Ajansın desteklerinde hibe oranının %100 olmaması ve eş finansman temininde güçlük çekilmesi nedeniyle destek almayı düşünmediğini ifade etmiştir. Yararlanıcıların proje faaliyetlerini destek süreci sonrasında da sürdürmesi ve Ajans destek programlarına yararlanıcıların tamamına yakınının tekrar başvuru yapmak istemesi programın başarılı olduğunu gösteren unsurlar olarak değerlendirilmektedir.

Çalışma kapsamında elde sonuçlara göre, 2017 yılı Sosyal Kalkınma MDP kapsamında belirlenen önceliklerin ulusal öncelikler ile uyumlu olduğu, bu doğrultuda bölgenin sosyo-ekonomik kalkınması için oluşturulan programın hedef kitlenin ihtiyaçları ve sorunlarına çözümler ürettiği değerlendirilmektedir. Sonuç olarak elde edilen veriler ışığında, 2017 yılı Sosyal Kalkınma MDP'nin başarılı bir program olduğu ve bölge için faydalı sonuçlar doğurduğunu söylemek mümkündür.

5. ÖNERİLER

2017 Yılı Sosyal Kalkınma Mali Destek Programına ilişkin genel tespit ve öneriler aşağıda sunulmuştur:

- Yararlanıcıların %75'i proje yürütme aşamasında, %65'i ise proje başvuru aşamasında danışman desteğine ihtiyaç duyduklarını ifade etmişlerdir. Bu verilerden hareketle, bölgede proje kültürünün yerleşmesi ve kurumların danışman desteğine ihtiyaç duymadan projelerini hazırlayabilmeleri için daha fazla proje döngüsü eğitimine ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.
- 2017 yılı Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksine (SEGE) göre Aksaray 51, Kırıkkale 33, Kırşehir 30, Nevşehir 40 ve Niğde 57. sırada yer almaktadır. Diğer taraftan 2017 yılı Sosyal Kalkınma MDP kapsamında il bazında desteklenen proje sayılarına bakıldığında; Kırıkkale ve Nevşehir illerinden 7'şer proje, Kırşehir'den 4 proje ve Aksaray'dan 2 projenin başarılı şekilde tamamlandığı görülmektedir. Niğde ilinde ise hiçbir projeye destek sağlanamamıştır. Bu sonuçlardan yola çıkarak iller arasındaki gelişmişlik farklılıklarının azaltılabilmesi için SEGE sıralamasında alt sıralarda bulunan illerin proje başvurusu için teşvik edilmesi ve söz konusu illere değerlendirme aşamasında ilave puan verilmesi düşünülebilir.
- Program kapsamında başarı ile tamamlanan projelerin kurum bazında dağılımına bakıldığında; İl Milli Eğitim Müdürlükleri ve bağlı kuruluşlar tarafından 17 proje, Müze Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğü ve İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından 1'er adet proje yürütüldüğü görülmektedir. Bu durumun İl Milli Eğitim Müdürlükleri bünyesinde proje hazırlama ve yürütme konusunda tecrübeli ekiplerin bulunmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Kurumsal bazda daha dengeli bir proje dağılımının gerçekleştirilmesi için proje hazırlama ve uygulama tecrübesi az olan kurum ve kuruluşlara hazırlık aşamasında daha fazla destek sağlanması ve değerlendirme sürecinde ilave puan verilmesi faydalı olacaktır.

- Yapılan saha çalışmasında yararlanıcıların gerek sözlü gerekse yazılı olarak en çok şikâyet ettikleri husus proje başvuru ve yürütme aşamasında bürokratik prosedürlerin ve evrak yükünün fazlalığı olmuştur. Bu bağlamda proje başvuru ve uygulama süreçlerinde prosedürlerin ve istenen evrak sayısının makul seviyelere getirilmesi için Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü'nün Ajanslar ile koordineli bir çalışma yürütmesi ve gerekli mevzuat düzenlemelerinin yapılması önem taşımaktadır.

6. VAKA ÇALIŞMASI

2017 yılı Sosyal Kalkınma Mali Destek Programı kapsamında “Yaratıcı Düşün Hayalini Üret” projesi kapsamında yararlanıcı olarak Kırşehir Menekşe Ahmet Yalçınkaya Anaokulu, proje ortakları olarak Çiçekdağı Şehit Öğretmen Bayram Tekin Ortaokulu, Boztepe Ortaokulu ve İMKB 23 Nisan İlkokulu’na destek sağlanmıştır. Proje kapsamında öğrencilerin bilişsel ve algoritmik becerilerinin gelişmesi için okullarda akıl oyunları atölyeleri ve robotik kodlama atölyeleri kurulmuştur.

Proje kapsamında robotik kodlama, Sanal Gerçeklik (VR) gözlüğü ve Microsoft HoloLens kullanımı gibi farklı konularda eğitici eğitimleri düzenlenmiş, söz konusu eğitimlere proje yararlanıcısı ve ortağı okullardan 20 eğitimci katılmış ve toplam 30 saat eğitim gerçekleştirilmiştir. Alınan eğitici eğitimleri ile öğrencilerin akıl oyunları ve robotik kodlama atölyelerindeki bilişsel ve algoritmik becerilerinin geliştirilmesi için eğitim altyapısı oluşturulmuştur.

Yaratıcı Düşün Hayalini Üret projesinin Proje Koordinatörü Aynur Bayazıt “Proje ile oluşturulan akıl oyunları atölyesi ile öğrencilerin bilişsel gelişiminin desteklenmesi için ders müfredatında öğretim yılının ilk yarısında Bilişsel Çalışmalar isimli 4 saatlik bir ders bulunmaktadır. Bu dersi alan öğrenciler öğretim yılının ikinci yarısında ise robotik kodlama atölyesinde Algoritma Becerileri isimli 4 saatlik bir diğer derse katılmaktadır.” şeklinde görüşlerini ifade etmiştir. Buradan projenin sürdürülebilirliğinin sağlandığı ve proje kapsamında oluşturulan atölyelerin aktif olarak kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Yaratıcı Düşün Hayalini Üret projesi Ahiler Kalkınma Ajansı tarafından başarılı bulunan projeler arasındadır. Ajansın sosyal medya hesaplarında projenin tanıtımı gerçekleştirilmiştir. Proje Koordinatörü Aynur Bayazıt “Proje ile oluşturulan atölyeler ilgi çekmektedir. Kırşehir’de bulunan özel ve kamuya bağlı eğitim kurumları okulumuzu ziyaret ederek atölyeleri incelemekte, hatta öğrencilerine bu atölyelerde eğitim aldırılmaktadır. Bunun sonucu olarak birçok veli çocuklarını bu atölyelerde eğitim aldırılmak için okulumuza kayıt yaptırmaktadır.” şeklinde görüşlerini belirtmiştir.

Aynur Bayazıt ayrıca “İlimizin değerlerinden olan Ahilik kültürü ile ilgili bir dijital ders içeriği oluşturmayı planlıyoruz ve proje kapsamında alınan Sanal Gerçeklik (VR) gözlüğü ve Microsoft HoloLens ile öğrencilere bu dersi vermek istiyoruz. Başarılı olduğumuz takdirde bu cihazlar ile

Ahilik kültürünün anlatıldığı dijital içerikli dersimizi Erasmus + projeleri yoluyla Avrupa'daki proje paydaşlarımıza da tanıtılmak istiyoruz." ifadelerini kullanmıştır.

Yerinde yapılan incelemeler ve yararlanıcı kurum yetkililerinden alınan görüşler doğrultusunda vaka analizi yapılan Yaratıcı Düşün Hayalini ret projesinin beklenen etkileri oluşturduğu, proje içeriğinin eğitimde yenilikçi yöntem ve uygulamalarla hizmet kalitesinin arttırılması ve hizmetlere erişimin kolaylaştırılması önceliği ile birebir örtüşmekte olduğu ve projenin yararlanıcı ile ortaklar için faydalı sonuçlar doğurduğu değerlendirilmektedir.

KAYNAKÇA

8 Kasım 2008 Tarihli ve 27048 Sayılı Resmî Gazete’de yayınlanan Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği.

Ahiler Kalkınma Ajansı (2016). TR71 Düzey 2 Bölgesi Bölge Planı 2014–2023.

Ahiler Kalkınma Ajansı (2017). 2017 Yılı Sosyal Kalkınma Mali Destek Programı Başvuru Rehberi.

Ahiler Kalkınma Ajansı. (2020). 2017 Yılı Sosyal Kalkınma Mali Destek Programı Kapanış Raporu.

Ahiler Kalkınma Ajansı. (2019). 2010, 2011, 2012 ve 2014 Yıllarına Ait Mali Destek Programları Uygulama Sonrası Etki Değerlendirme Raporu.

Ahiler Kalkınma Ajansı. (2021). 2015 Yılı Sosyal Kalkınma ve Enerji Altyapısı Mali Destek Programları Program Sonrası Değerlendirme Raporu.

Ahiler Kalkınma Ajansı. (2020). 2017 Yılı Sosyal Kalkınma Mali Destek Programı Program Sonrası Değerlendirme Raporları.

Bayazıt, A. (2023) Vaka Analizi. (U. Sağlam, Röportaj Yapan).

Elçi, Ş. (2014). Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programlarının Değerlendirilmesi ve Etki Analizi. İnomer, s.5-13.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (2019). Kalkınma Ajanslarının Uygulanan Mali Desteklerin Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar. s.2-3.

T.C. Kalkınma Bakanlığı. (2016). Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi 2014-2023.

T.C. Kalkınma Bakanlığı Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018).

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü. (2017). İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması.

EKLER

Ek-1: 2017 Yılı Sosyal Kalkınma Mali Destek Programı Anketi

Ahiler Kalkınma Ajansı 2017 Yılı Sosyal Kalkınma Mali Destek Programı Kapsamında Hibe Desteği Almaya Hak Kazanmış Yararlanıcılarla Yapılan Program Sonrası Değerlendirme Anketi

SOSYAL KALKINMA - 2017

Bu anket Ahiler Kalkınma Ajansıncı; 2017 yılında uygulanan Sosyal Kalkınma Mali Destek Programının sonuçlarını değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Ankette doldurduğunuz veriler başka hiçbir yerde ve farklı amaçlar için kullanılmayacaktır. Anket formlarında gizliliğe riayet edilecek ve başka kurumlarla paylaşılmayacaktır. Vereceğiniz cevaplar Ajansımızın ilerleyen yıllarda sağlayacağı destekler için ışık tutacak, anketlerin analiz sonuçları bundan sonra uygulanacak olan mali destek programlarında göz önünde bulundurulacaktır. Bu sebeple ankete vereceğiniz cevaplar büyük öneme haizdir. Herhangi bir sorunuz olursa bizimle irtibata geçebilirsiniz. +90 (386) 212 70 90

Göstermiş olduğunuz ilgi ve özen için şimdiden teşekkür eder, saygılar sunarız.

Kurum Adı :	Anketör
Adresi :	Adı - Soyadı :
İlgili Kişi Adı :	İmza :
Unvanı :	
İmza :	Tarih :

Soru 1) Kurumunuzun statüsü nedir? (Lütfen aşağıdaki şıklardan birini işaretleyiniz.)

Valilik

Kaymakamlık

Belediye

İl Özel İdaresi

Ticaret ve Sanayi Odası

5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu çerçevesinde kurulmuş birlikler

Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri

Milli Eğitim Kurumu (Okul, Milli Eğitim Müdürlüğü vb.)

Üniversiteler

Diğer (Belirtiniz)

Soru 2) Ajans desteklerinden nasıl haberdar oldunuz?

Ajansın tanıtım faaliyetleri ( )

Danışman firma ( )

Ajansın internet sitesi ( )

Destek almış diğer kurumlar sayesinde ( )

Basın ( )

Diğer ( )

Soru 3) Yararlanmış olduğunuz mali destek programına başvuru nedenleriniz nelerdir? (Birden çok seçenek seçilebilir)

- a. Bölgemizdeki sosyal ve kültürel ortamın gelişmesini ve güçlenmesini sağlamak.
- b. Bölgedeki mevcut işgücü niteliğini artırmak.
- c. İşsizliğin azaltılmasını/yeni istihdam imkânlarının oluşturulmasını sağlamak.
- d. Kurumumuzun proje uygulama alanındaki bilgi ve yeteneğini yükseltmek.
- e. Diğer kuruluşlarla bağlantılarımızı ve işbirliklerimizi artırmak.
- f. Kurumumuza prestij ve tanınırlık sağlamak.
- g. Sosyal kalkınmaya katkı sağlamak.
- h. Bölgemizin kaynak ve imkânlarının araştırılmasını ve tanıtılmasını sağlamak.
- i. Kültürel değerlerimizin korunmasını sağlamak.

Soru 4) Destek sürecinin uygunluğuna ilişkin görüşleriniz nelerdir?

	Katılıyorum	Fikrim Yok	Katılmıyorum
Proje Başvuru Rehberi anlaşılırdı.			
Proje süresince Ajans ile kolaylıkla iletişim kurabildik.			
Süreçte yaşanan sorunlarla ilgili olarak Ajans gerekli yardımı sağladı.			
Ajans ile sözleşme imzalama aşamasındaki prosedür makuldü.			
Projenin uygulanması için verilen süre yeterliydi.			
Proje başvuru aşamasında danışman desteğine ihtiyaç duyuldu.			
Proje yürütme aşamasında danışman desteğine ihtiyaç duyuldu.			
Ajans tarafından sağlanan hibe miktarı cazipti.			
Ajans tarafından sağlanan destek oranı cazipti.			

Soru 5) Uyguladığınız projenin kurumunuz açısından önemi nedir?

- ( ) Bu proje kurumumuz için hayati öneme sahiptir.
- ( ) Önemli bir projedir, ancak kurumumuz için hayati değildir.
- ( ) Bu projenin kurumumuzun bütün faaliyetleri içindeki önemi orta düzeydedir.
- ( ) Bu projenin kurumumuzun bütün faaliyetleri içindeki önemi küçüktür.
- ( ) Projenin kurumumuz için hiçbir önemi bulunmamaktadır.

Soru 6) Sosyal Kalkınma MDP kapsamında gerçekleştirilen projenizin ana faaliyetleri içerisinde aşağıdakilerden hangileri mevcuttur?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a. Eğitim verilmesi
- b. Ekipman alımı
- c. Tedavi/bakım sağlanması
- d. Diğer .....

Soru 7) Sosyal Kalkınma MDP kapsamında ana faaliyeti eğitim gerçekleştirilmesi olan projenizde odaklanılan eğitim türlerini seçerek eğitim sayısı, eğitilen kişi ve eğitilen kadın sayısını belirtiniz.

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

	Eğitim Sayısı	Eğitilen Kişi Sayısı	Eğitilen Kadın Sayısı
a) Meslek edindirme eğitimi			
b) Hizmet içi eğitim			
c) Kişisel gelişim eğitimi			
d) Farkındalığı arttırmaya yönelik eğitim			
e) Diğer (Belirtiniz...)			

Soru 8) Projeniz sonunda hedeflerinize ulaştığınızı düşünüyor musunuz?

- Hayır, hiçbir hedefime ulaşamadım.
- Evet, hedeflerime ulaştım.
- Evet, hedeflerime kısmen ulaştım.

Soru 9) Projeden elde ettiğiniz deneyimle başka bir projeyi yürütebilir misiniz?

- Elde ettiğim deneyimle başka bir projeyi tek başıma yürütebilirim
- Başka bir projeyi yürütebilirim ancak danışmanlık firmasından yardım alma ihtiyacı hissederim
- Mevcut bilgilerimle başka bir projeyi yürütmede zorluk yaşarım

Soru 10) Aşağıdaki ifadeler için en uygun seçeneği seçin

	Evet	Hayır	Kısmen
Kurumumuzun tanınırlığı arttı.			
Dezavantajlı grupların yaşam kalitesi arttı.			
Hizmet kalitemiz arttı.			
Hizmet çeşitliliğimiz arttı.			

Bölgenin tanıtımına katkı sağlandı.			
Bölgenin yaşam kalitesinin artmasına katkı sağladık.			
Proje kapsamında faaliyet alanımıza yönelik iyileştirilen/geliştirilen tesis sayısı arttı.			
Proje yazma ve yönetme konusunda bilgi ve yeteneğimiz arttı.			
Projeyi ilgilendiren alanda bilgi ve yeteneğimiz arttı.			
Kurum dışı paydaşlarla iletişimimiz ve işbirliğimiz güçlendi.			
Hedef kitlemizin ihtiyaçlarını daha iyi anlar ve analiz eder hale geldik.			

Soru 11) Hibe katkısı almasaydınız proje faaliyetlerini gerçekleştirebilir miydiniz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- Proje faaliyetlerini aynen gerçekleştirirdik (Aynı zamanda, aynı bütçe ile aynı bölgede).
- Proje faaliyetlerini hemen gerçekleştiremez, ertelerdik.
- Proje faaliyetlerini daha düşük bütçe ile gerçekleştirirdik.
- Proje faaliyetlerini gerçekleştiremezdik.
- Diğer (Lütfen açıklayınız) .....

Soru 12) Projenin sürdürülebilirliği sağlanıyor mu? (Halen faaliyet gerçekleştiriliyor mu?)

- Evet
- Hayır

Soru 12a) 12. Sorunun cevabı hayır ise nedenleri nedir?

- Kaynak yetersizliği
- Personel eksikliği
- Katılımcı isteksizliği
- Diğer... ( )

Soru 13) Ajanstan destek almadan önceki 5 yıl içinde (2012-2017) hibe mekanizmasına sahip kaç proje yürüttünüz?

- a. 0
- b. 1-3
- c. 4-6
- d. 7 ve üzeri

Soru 14) Ajanstan destek aldıktan sonraki 5 yıl içinde (2017-2022) hibe mekanizmasına sahip (Kalkınma Ajansları, KOP, TANAP vb.) kaç proje yürüttünüz?

- a. 0
- b. 1-3
- c. 4-6
- d. 7 ve üzeri

Soru 15) Ahiler Kalkınma Ajansı desteklerine tekrar başvuru yaptınız mı?

- a. İkinci kez destek alındı.
- b. Başvurdu. Ancak destek alamadı.
- c. Tekrar başvuru yapmadı.

Soru 16) İhtiyaçlarınıza uygun bir destek olması halinde ajanstan tekrar destek almayı düşünür müsünüz?

- a. Evet
- b. Hayır

Soru 17) Ahiler Kalkınma Ajansından destek aldıktan sonra destek, hibe veya kredi aldınız mı ?

- a. Hayır
- b. Evet

Cevap “Evet” ise hangi kurumdan destek, hibe veya kredi aldınız?

- a. Ahiler Kalkınma Ajansı
- b. KOP
- c. KOSGEB

- d. Tarım ve Orman Bakanlığı
- e. Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK)
- f. İŞKUR
- g. Avrupa Birliği
- h. TÜBİTAK
- i. Diğer (...)

Belirtmek istedikleriniz:

İlginiz için teşekkür ederiz.

Notlar (Ajans uzmanı tarafından doldurulacaktır.)

Cevher Dudayev Mah. Vatan Cad. No:42/1 Merkez / NEVŞEHİR

Tel.: 0 (384) 214 3666 - Faks: 0 (384) 214 0046

E-posta: info@ahika.gov.tr www.ahika.gov.tr

2023

Kalkınma Ajansları Yayınları Bedelsizdir, Satılamaz.